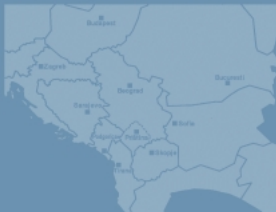

2008. június 20-án szervezett akciónap tapasztalatai a következő városokban

SOUTH EUROPEAN YOUTH NETWORK

Belgrade
Bucharest
Budapest
Podgorica
Pristina
Sarajevo
Skopje
Sofia
Tirana
Zagreb

Friedrich Ebert Foundation

Regional Project "Labour Relations and Social Dialogue in South-East Europe"
The headquarters of this Office is in Belgrade

Belgrade December 2008.

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

www.fes-sozialdialog-soe.de

Ingo Kuhlbrodt
Henrik Netzow

2008

Beszámoló

SEE.Y.NET

SOUTH EAST EUROPEAN YOUTH NETWORK

2008. június 20-án szervezett akciónap tapasztalatai a következő városokban

- Beograd
- Bucureşti
- Budapest
- Podgorica
- Prishtina
- Sarajevo
- Skopje
- Sofia
- Tirana
- Zagreb

www.seeynet.eu

DÉL-KELET EURÓPAI IFJÚSÁGI HÁLÓZAT

2008. június 20-án szervezett akciónap tapasztalatai a következő városokban: Belgrád, Bukarest, Budapest, Podgorica, Pristina, Szarajevo, Szkopje, Szófia, Tirana, Zagrab.

Szerkesztés

Ingo Kuhlbrodt és Henrik Netzow / SEP SynergyEuropaPartner Ltd., Hamburg,
támogató: FES regionális projekt, Belgrád és a Solution4.org, Budapest

Nemzeti beszámolók

nemzeti koordinátorok

ViSdPG

ETOSZ, Budapest

Fordítás

Tiszavölgyi Bt., Budapest

Layout:

Anna Kaszanitzky, Budapest

DÉL-KELET EURÓPAI IFJÚSÁGI HÁLÓZAT

2008. június 20-án szervezett akciónap tapasztalatai a következő városokban:
Belgrád, Bukarest, Budapest, Podgorica, Pristina, Szarajevo, Szkopje, Szófia,
Tirana, Zagrab.

TARTALOMJEGYZÉK

1. „ITT AZ IDŐ“	7
2. SEE.Y.NET Projekt	7
3. Képzési és információs szeminárium	9
4. Az események megtervezése	10
5. Ifjúsági mágnes-zene	11
6. Akciónap: 20.Juni 2008. jún.28.	11
7. Összefoglaló	13
8. Országjelentések	16
9. Függelék	

Bevezető

2006. decemberében egy közös program egyeztetése kapcsán találkoztunk Frank Hantke úrral, a Friedrich Ebert Alapítvány (FES) Dél-Kelet-Európai Régiójának vezetőjével. A magyarországi szakszervezetek helyzetéről beszélgettünk és az a közös véleményünk alakult ki, hogy a szakszervezetek számára az egyetlen kitörési lehetőség a fiatalok széleskörű bevonása az érdekvédelmi munkába.

Egy év múlva született meg a South East European Youth Network (SEE.Y.NET) ötlete, amely egy már működő kapcsolatrendszer továbbfejlesztését, kibővítését és egy közös akciónap megvalósítását tűzte ki célul. A szakmai programot Ingo Kuhlbrodt vezetésével a Synergy Europa Partner (SEP) dolgozta ki és nyújtotta be az Európai Bizottsághoz, amely támogatásban részesítette a pályázatot.

Az Érdekvédelmi Tanácsadó Szolgálat Egyesülés (ÉTOSZ) nagy örömmel vállalta a program lebonyolítását. Így alakult ki a három szervezet együttműködése a projekt megvalósításában. A FES mint ötletgazda, a SEP mint a pályázat kidolgozója és az ÉTOSZ mint a pályázat

megvalósítója. A munkában nagyon jó kapcsolat alakult ki a három partnerszervezet között, amely eredményesen szolgálta a program megvalósítását.

A hálózat egy közös, minden országban egyszerre megvalósuló akciónap megvalósítását tűzte ki célul. A szakmai találkozók és egyeztetések is mind ennek voltak alárendelve a projekt során. Az akciónapot megelőzően sor került egy hét napig tartó szemináriumra, ahol a fiatalok együtt gondolkodhattak ötleteik megvalósításán, stratégiákat dolgozhattak ki és mindeközben szakemberek segítségével tréningezhették magukat az együttműködésre, a konfliktusok kezelésére és a sikeres kampány lebonyolítására. A programban résztvevő tíz ország (Albánia, Bosznia Hercegovina, Bulgária, Horvátország, Koszovó, Macedónia, Magyarország, Montenegró, Románia és Szerbia) fiataljai határtalan lelkesedéssel, kreativitással, munkabírással dolgozták ki a helyi programok részleteit. A nagy munkában arra is maradt energiájuk, hogy az esti szabadidős programok keretében, igen színvonalasan, tele jobbnál jobb ötletekkel bemutassák egymásnak hazájuk kultúráját.

Megdőlni látszott az az elmélet, amely szerint a fiatalok passzívak, ha közösségi munkáról, közös érdekvédelem kell résztvenni. A SEE.Y.NET program során szerzett tapasztalataim egyértelműen cáfolják ezt az elképzelést.

Szeretnék köszönetet mondani elsősorban a projektben résztvevőknek, hogy hatékonyan és a projekt minden lehetőségét kihasználva bővítették tudásukat, és megalapozták a további együttműködés alapjait. Külön köszönet két kollégámnak, Krén Ildikónak és Illés Máténak, akik szakmailag támogatták a programot és szervezőmunkájukkal magas színvonalú találkozók létrejöttét segítették. És nem utolsósorban a FES két munkatársának, Németh Editnek és Emilija Grujicnak is szeretném az áldozatos és lelkesítő munkáját külön köszönettel illetni.

Munkatársaimmal együtt elmondhatom, hogy megelégedésünkre szolgált részt venni egy olyan program lebonyolításában, amely a régió ifjúságának együttműködését erősítette és, amely felhívta azokra a problémákra a figyelmet, amelyek a térség fiataljait fenyegetik.

Budapest, 2008-08-20

Kisgyörgy Sándor
ETOSZ, ügyvezető

Előszó helyett

A nemzetközi szakszervezeti szövetségbe integrálódott Dél-kelet európai ifjúsági hálózat, a SEEYnet, és a Friedrich Ebert Alapítvány (FES) között már régóta szoros az együttműködés. A Dél-kelet európai ifjúsági szakszervezeti munka segítése ugyanis munkánk egyik hangsúlyos eleme.

Az együttműködés kezdete óta fontosnak tartottuk, hogy az ifjú szakszervezeti tisztségviselők meglévő lehetőségeit segítsük és azok kihasználásában a legmesszebbmenőkig megnyissuk számukra a mozgásteret. Innen származott az ötlet, hogy egy átfogó és közös projektet indítsunk el az EU támogatásával, melyben közös munkacsoportok és konferenciák működnek. Rendkívül sok akadályt kellett leküzdenünk, hiszen kézenfekvő, hogy a fiataloknak a FES-el sok tekintetben addig feltáratlan területeket kellett megnyitni. A 90-es évek óta nem volt ilyen jellegű, átfogó szakszervezeti együttműködés a régióban. Ehhez jöttek még a különböző országokon belüli szakszervezeti szövetségek közti ellentétek, amit eddig a gyakorlatban csak nagyon kevés együttműködésnek sikerült áthidalni. Mint pl. a SEEYnet ifjúsági hálózatnak.

A résztvevők tudatában voltak annak, hogy ez közös folyamat lesz, és hogy beláthatatlanul sok akadály lesz, hogy a sikert nem lehet előre biztosra venni, de mindannyian tudtuk azt is, hogy a végére talán valami más is kialakulhat, nem csak az, amit az első tervekben megfogalmaztunk. És így is lett. Az eddigi csúcspont, a tíz ország majdnem 20 ifjúsági szervezete által szervezett regionális kampány messze meghaladta minden elvárásunkat. Ami továbbképzésként és tanfolyamként indult, az ifjúsági szervezetek és hálózataik rendkívüli kezdeményező készségével eljutott a gyakorlatig. Hogyan is lehetne ennél jobban ellenőrizni a tanulási és képzési tapasztalatokat?

A fiatalok magukat vizsgáztatták, de a nyilvánosság is megbizonyosodhatott a fiatal szakszervezetisek fantáziájáról és lelkesedéséről, hiszen szakszervezeti akció ilyen nagy, pozitív nyilvánosságot nemzeti és regionális szinten még aligha kapott.

E rövid dokumentáció némi betekintést nyújthat, de semmiképpen nem tudja megmutatni a problémák és a közösen megtalált megoldások összetettségét. És aki látta a szereplők fáradt, de elégedett, sőt büszke arcát a közös akció után, az meggyőződhetett, hogy ezzel még nem értük el munkánk minden célját.

A fiatalok „kezükbe vették dolgaikat” és komoly tudásra tettek szert, amit a gyakorlatban is alkalmazni tudtak. Az, hogy ezzel a régió egyik legégetőbb kérdését – a fiatalok rendkívül magas munkanélküliségének problémáját – a nyilvánosság elé vitték, a kört rendkívüli sikerrel zárja be.

Ha figyelembe vesszük, hogy az ifjúsági szervezetek önkéntes, nem főállású formában végzik munkájukat, és általában semmilyen személyzeti vagy pénzügyi támogatást nem kapnak anyaszervezetüktől, még inkább növeli a hozzáértő szakmai munka értékét. Az anyaszervezetek most már itt-ott arról kezdenek beszélni, hogy több lehetőséget kell biztosítani a fiataloknak és számukra adott esetben nagyobb forrásokat is biztosítani kell – ez együttműködésünk egyik „titkos célja” volt.

A SEEYnet-el folytatott együttműködés sok örömet szerzett – ami kiegyenlítette minden résztvevő számára a rengeteg hétvégi és éjszakai munkát. A regionális projekt tevékenységei között ez a projekt az egyik „fénypont” volt. Ehhez hozzájárult még az ETOSZ-al és a solution4-al kialakult baráti, jó együttműködés, különösen a SEP tanácsadó partner rendkívüli lelkesedése, ami nélkül nem tudtunk volna mindent elvégezni. Nem szabad megfeledkeznünk a Friedrich Ebert Alapítvány országos irodáival kialakult kiváló együttműködésről sem, akik gyakran sokkal többet segítettek, mint ahogy azt kértük.

A fiatalok már június 20.-án további támogatást kértek, ezért már most folyamatban vannak olyan workshopok, melyek célja, hogy új közös projekteket dolgozzunk ki. Tehát folytatjuk...

Frank Hantke, FES

Belgrád, 2008. 09. 28.

DÉL-KELET EURÓPAI IFJÚSÁGI HÁLÓZAT

Nemzeti akciónap Juni 2008. június 20. in Belgrád, Bukarest, Budapest, Podgorica, Pristina, Szarajevo, Szkopje, Szófia, Tirana, Zagrab.

1. „ITT AZ IDŐ“

Tulajdonképpen minek? Ha tíz európai fővárosban fiatalok egyszerre, egyidőben egy nagy rendezvényt tartanak, annak nagy oka kell, hogy legyen. Ebben az esetben a fiatalok képzés terén és a munkaerőpiacon tapasztalható rossz helyzet volt az ok arra, hogy egy akciónappal hallassák hangjukat. Hisz azok a problémák, amikkel a Dél-Kelet-európai fiatalok szembesülnek, hasonlóak a régió egészében. Magas munkanélküliség, és ebből adódóan kilátástalanság, fekete munka, és nepotizmus – mindez sok fiatal számára aktív életük megkezdését lehetetlenné teszi.

A szakszervezetek amelyek képviselni akarják a fiatalok érdekeit, még nem rendelkeznek megfelelő érdekérvényesítő képességgel ahhoz, hogy eredményesen lépjenek fel a változások mellett. A problémákat a közvélemény kevésbé érzékeli, és nem jelenik meg a kérdés a médiákban, és a politikában sem. Magától értetődik, hogy ilyenkor az ember kézbeveszi saját sorsát, és felhívja a figyelmet az elfogadhatatlan körülményekre.

2. A SEE.Y.NET PROJEKT

Ez az összefoglaló, mely 10 ország 2008. jún. 20.-i nemzeti akció napját dokumentálja, egyben egy projekt lezárása is, amit a Dél-Kelet-európai régióban egy éve SEE.Y.NET- Dél-Kelet-európai ifjúsági hálózat néven folytattunk. Magyarország, Bulgária, Románia, Horvátország, Bosznia-Hercegovina, Szerbia, Montenegró, Koszovó, Macedónia és Albánia szakszervezeteinek ifjúsági szervezetei vettek benne részt. A projektet az Európai Bizottság, és a Friedrich-Ebert-Alapítvány (FES) / „munkaügyi kapcsolatok, és szociális párbeszéd“ regionális projektje (székhely: Belgrád) finanszírozta. A projekt kezdeményezője a FES Regionális projektje volt.

2000 óta létezik a volt Jugoszlávia országaiban a SEE.Y.NET- Dél-Kelet- európai ifjúsági hálózat (SEE.Y.NET), egy olyan összefogás, mely bebizonyította, hogy fiatalok együttműködésével és aktivizálásával le lehet küzdeni a Nyugat-Balkán régió nehézségeit, és ellentmondásait. De az együttműködő ifjúsági szakszervezetek a hiányos személyi és anyagi erőforrások miatt csak kevés konkrétumot érhettek el országaik munkaerőpiacain a fiatalok érdekében. Ezen kívül, nehézséget jelentett a hiányzó tagság és a szakszervezetek megosztottsága is.

A Nyugat-Balkán és az Európai Unió fokozatos közeledése alapján született meg egy együttműködési projekt gondolata – a már EU-tagállam Magyarország, Bulgária és Románia bevonásával -, melynek célja a professzionalizálódás és a szakszervezeteken belül az ifjúsági érdekképviselő transz-nacionális koordinálása volt.

A pályázatot végül az ETOSZ, a magyar szakszervezetek képzési intézménye nyújtotta be az EU-Bizottságnál egy addig egyedülálló projekt-konceptióval, mely a támogatásra jogosult és nem jogosult országokat az a igényekkel kombinálta, hogy minden szervezet azonos jogon vegyen részt. A projektet az Európai Bizottság azért engedélyezhette, mert a FES regionális projektje átvállalta a támogatásra nem jogosult országok finanszírozását.

Az európai mércével mérve innovatív projekt különleges vonásai:

- hangsúly: a szakszervezeti ifjúság és az ifjúság szakszervezetek
- a DKE-régió 10 országának /18 szervezeteinek transz-nacionális partnersége
- 5 támogatásra jogosult és 5 támogatásra nem jogosult ország, ezért az ETOSZ (pályázó önrésze), az Európai Bizottság (támogatás) a FES regionális projekt és a FES országos vezetéseinek finanszírozási partnersége
- A Lisszaboni Stratégia célkitűzései és ifjúsági súlypontjai
- A szociális párbeszéd erősítése az EU-bővítés érdekében.

3. KÉPZÉSI ÉS INFORMÁCIÓS SZEMINÁRIUM

A lebonyolítás középpontjában egy ötnapos szeminárium állt, amit Szkopjében (Macedóniában) tartottunk. Célja a tapasztalat és információcsere volt, a közös problémák megtárgyalása, megoldások keresése és stratégiák megfogalmazása volt. Ezen kívül a szeminárium egyben képzés is volt azért, hogy a szerzett készségeket és ismereteket a fiatalok országaikban tovább adják.

2008. február 25. és március 1. között 50 résztvevő találkozott Szkopjében, hogy feldolgozza a szeminárium moduljait, illetve az Európai Unió Lisszaboni Stratégiájának kérdéseit a dél-kelet-európai szakszervezeti struktúrákat és szervezeteket, a kampánytervezést és a hálózati tevékenységet elindítsa. A szeminárium összeállításakor elegendő teret hagytunk az informatív bevezető előadásoknak és a résztvevők intenzív munkájának is különböző összetételű csoportmunka,

prezentációk, a csoportmunka plenáris megvitatása, ötletek kidolgozása, a megvalósítási feltételek kritikus felülvizsgálata során.

Gyorsan kitűnt, hogy a legnagyobb érdeklődés a kampány tervezés és a június 20-i akciónap tervezése iránt volt, hogy az ifjúság jogainak érvényesítését saját maguk kezdeményezhessék. Ennek kapcsán 10 nemzeti koncepció és szervezési elképzelés született. Az összeállítás követelménye volt a finanszírozhatóság is már ezen a ponton.

A közös szlogennek az „IT'S TIME!“ választották, mert ez is jelzi, hogy legfőbb ideje, hogy az ifjúság véget vessen kirekesztettségének és hátrányos helyzetének, és sok fiatal ragadjon törekvéseiben magával. Az angol mottó mellett a legtöbb ország saját nyelvén egy kiegészítő szlogent is választott.

A szeminárium a „Szkopjei nyilatkozat“ elfogadásával zárult, melyben határoztak arról is, hogy a közös akciónapot arra kell felhasználni, hogy a fiatalok érdekeit végre a politika és gazdaság is komolyan vegye.

Az eseményre vonatkozó sokoldalú kreatív ötlet, valamint a partnerek nagy érdeklődése alapján a nemzeti akciónap tervezett dokumentációját is ki kellett bővíteni.

Kilátásba került ezen kívül egy szeminárium dokumentáció, egy többnyelvű brosúra és a június 20-i akciónap videodokumentációja (lásd: www.seeynet.eu).

4. AZ ESEMÉNYEK MEGTERVEZÉSE

Megkezdődött a gyakorlati munka. Nagy szükség volt a kialakítandó csapatok kreativitására és ötletgazdagságára. A SEE.Y.NET projekt vezető bizottsága transznacionális koordinációval és szervezési és tervezési útmutatókkal segítette a nemzeti beszámolókon és videódokumentáción kívül is a munkát.

Ebben a szakaszban a kommunikáció a projekt weboldalán keresztül folyt, az országok képviselői például a plakátversenyt itt egyeztették (www.seeynet.eu). A plakátot végül mindenütt az akciónap reklámozására használták egyéni változatokban, de a közös transznacionális keretek között. A weboldalról az előkészítő szakaszban az aktuális tervezési eredmények mellett rövidebb sajtóközlemények és videospotok is letölthetők voltak.

Ehhez anyagokat kellett készíteni, akcióformákat kitalálni, amelyekkel a lehető legnagyobb érdeklődést keltették fel. E tervezési folyamatban a szereplők iránymutatókat kaptak segítségül.

Egy nagy online kommunikáció és egyeztetés során a fiatalok egy közös plakátot dolgoztak ki, amely a különböző nyelvekre lefordítva az akciónap interregionális jellegét emelte ki.

5. AZ IFJÚSÁGI MÁGNES-ZENE

Az akciónap középpontjában mindenütt nagy szabadtéri zenei rendezvény állt. Ismert színészek, moderátorok, zenészek léptek fel, akiknek népszerűsége garancia volt arra, hogy számos fiatal és más látogató is eljőjön. A különböző akciókat (pl.: röplapokat, jelvényeket osztottak interjúkat készítettek, politikai nyilatkozatokat adtak le), a koncert előtt és alatt is megszervezték, így érve el a rendezvény tulajdonképpeni célját: felhívták a figyelmet az ifjúság problémáira és az ifjúsági szakszervezeteket az érdekek képviselőjeként mutatták be.

A PR hatékonysága szempontjából elengedhetetlen a médiák bevonása. Ehhez először újságírókkal kellett kapcsolatba lépni, és interjúkkal, rövid reklámspotokkal hívták fel a figyelmet a rendezvényre. A későbbiek során a tervezőcsoportok szponzorokat kerestek, hiszen az EU és a FES forrása nem fedezte a tervezett kiadásokat.

A tervezési szakaszban számos egyéb tevékenységet is koordinálni kellett: az aktivisták mobilizása, a rendezvény helyszínére az engedélyek beszerzése, a művészekkel és együttesekkel a kapcsolattétel, az információs anyagok legyártatása és egy sor egyéb apró részlet. Az így szerzett tapasztalatok tartósan hasznosíthatók a fiatalok szakszervezeti munkájában.

6. JÚNIUSI AKCIÓNAP: 2008. JÚN.28.

Végre eljött az idő. Dél-Kelet-Európa tíz városában 2008. június 20-án lebonyolították a rendezvényeket az „Itt az idő” mottóval.

Belgrád / Szerbia

A szervezők a koncerthez kiemelkedő támogatást szereztek. Az MTV moderátora Galeb mutatta be az ifjúsági kampányt és vezette a koncertműsort, melyben a zenészek és az akciónappal kapcsolatos információk egymást váltották. Fontos volt a PR szempontjából, hogy több újság és TV-állomás is beszámolt az eseményről, valamint a fellépő művészek igen sok fiatalot vonzottak, akik egyébként szakszervezeti rendezvényen még nem vettek soha részt.

Budapest / Magyarország

Sajnos a szervezők itt nem tudták eredeti ötletüket megvalósítani, hogy az akciónapra megkapják a dunai Lánchidat. De a Városliget szélén felállított cirkuszsátor is megfelelő helyszín volt ahhoz, hogy különböző Hip-Hop együttesek lépjenek fel. A sok látogatót vonzó rendezvényen grafiti művészek is bemutatkoztak, egy nagy táblán pedig a fiatalok felírhatták politikai követeléseiket

Bukarest / Románia

Megfelelő helyszínt találtak. Az ifjúsági parkban (Parcul Tineretului) nyolc zenekar tartott szabadtéri koncertet párhuzamosan az ifjúsági kérdésekre vonatkozó tájékoztatással; egyben felszólították a fiatalokat, hogy legyenek aktívak. A te időd jött el!

Podgorica / Montenegró

Az erős széljárás miatt nem lehetett megvalósítani azt a remek ötletet, hogy a rendezvény fölött egy lebegő léggömbből sok kicsi fekete luftballont eresszenek fel, és így tiltakozzanak a feketemunka ellen. A fekete léggömböket szimbolikusan ezért a földön kiszúrták, és a civilszervezetekkel való jó együttműködés révén a szervezők igen sikeres akciónapot bonyolíthattak le, ami végül egy ünnepséggel zárult.

Pristina / Koszovó

A kreatív akciónap a munkahelykeresés kérdésével kapcsolatos kabarébetétek formájában került megrendezésre egy kérdőív akcióval együtt, amit az arra járókkal töltettek ki. A kérdőívek eredményét a későbbiekben is fel kívánják használni. A Teréz Anya téren egy koncerttel fejeződött be a kampány a szervezők nagy elégedettségére.

Szarajevó / Bosznia-Herzegovina

Az akciónapot itt az Ifjúsági Központban tartották. A belvárosban infopontokon ingyenes belépőjegyeket osztogattak az eseményre és az azt követő koncertre. Az egyik szponzor további akciókkal még nagyobb figyelmet keltett, hisz egy vállalat rendelkezésre bocsátott egy autót, amin a kampány logója és szlogenje volt.

Skopje / Macedónia

A szervezőknek igen nehéz volt június 1-én a közelgő parlamenti választások miatt a médiák figyelmét magukra irányítani. Mégis sikerült például egy élő adásban a rádióban jelentkezniük, és ezzel sok fiatalot csábítottak a Városi parkban, ahol az információs kampány és a koncert megrendezésre került. Az ország egyéb részeiről is jöttek érdeklődők.

Szófia / Bulgária

A szervezőknek sikerült ingyen megszerezniük a Nemzeti Színház előtti teret, így a színpadot csodálatos háttér előtt helyezhették el. Itt is kifizetődött az elkötelezett előzetes médiahírverés, különösen az, hogy az akciónapról és tartalmáról sok weboldal is beszámolt. Az az ötlet, hogy a kampányinformációt képeslapokon terjesztették a kocsmákban és kávézókban, nagyon jó marketingelemnek bizonyult.

Durres / Albánia

Az albán akciónapot nem a fővárosban, Tiranában tartották. Durres városában egy olyan ünnepséget szerveztek, ahol az esernyőszervezet képviselői is részt vettek és így tájékoztak a kampányról is. Az információs kampány az egész országra kiterjedt, és a szakszervezeti újság június 20-i rendkívüli kiadásában is méltatták.

Zágráb / Horvátország

A horvát szervezők központi ötlete egy panaszkönyv volt, ahova a fiatalok véleményüket beírhatták. Az akció óriási siker volt. Sok látogató élt a lehetőséggel, hogy megfogalmazhatta a képzési és munkaerő-piaci helyzettel kapcsolatos kívánságát, követelését. A koncert mellett lehetőség volt arra is, hogy óriáskivetítőn végignézzék a labdarugó EB negyeddöntőjét is.

7. ÖSSZEFOGLALÓ

2008. június 25-28-án a nemzeti koordinátorok és a projektvezetés a SEE.Y.NET projekt zárómegbeszélését Budapesten tartotta. A 10 partnerország egy-egy beszámolót tartott az akciónapról és értékelte a kampányt. A június 20-i filmfelvételek jól tükrözték az akciók léghőjét is.

A zárómegbeszéléseken beterveztek a magyar sajtó képviselőivel is egy beszélgetést. Az újságírók elsősorban a nemzeti koordinátorokkal készítettek a projekt háttéréről és az akciónapról interjúkat.

Az akciónapok – a SEE.Y.NET projekt csúcspontja

A június 20-i akciónap kétségtelül a SEE.Y.NET projekt egyéves futamidejének csúcspontja volt. Ez már Szkopjében februárban is látszott, amikor a résztvevők óriási elánnal fogtak hozzá a tervezéshez. Még sem volt magától értetődő az, hogy egy közösen lebonyolított nap siker legyen. Nem pusztán a dél-kelet-európai régió ifjúsági szakszervezeteinek együttműködéséről volt itt szó, hanem az egész dél-kelet-európai térség szakszervezeti életében egyedülálló akcióról. Így alakulhatott ki a fiatal szakszervezetisekben az az érzés, hogy valami innovatív és új dolog részévé váltak.

A kampány előfeltételeit tekintve megállapítható, hogy viszonylag csekély forrásból jelentős siker született. A költségvetés szűk mozgásteret engedett, így sok múlott a fiatalok kreativitásán és meggyőző erején. Így lehetett mindenütt újabb szponzorokat találni és rábeszélni a művészeket vagy a szolgáltatókat, hogy ingyen lépjenek fel.

Fontos megemlíteni, hogy a SEE.Y.NET projektben résztvevő aktív fiatalok az ifjúsági szervezetek nem függetlenített aktivistái. Részvételüket általában a hivatalos munkájuk alóli mentesítéssel tudták csak biztosítani. Csak kevés kollega függetlenített tisztségviselő. Pont ez a probléma vezetett arra a következtetésre, hogy a szakszervezeti ifjúsági munka és érdekképviselet kontinuitása és ereje csak akkor biztosítható, hogy ha sikerül minimális mennyiségben függetlenítetteket biztosítani.

Tapasztalatok és következtetések

Természetesen nem ment minden a tervek szerint. Volt, hogy a rendezők több nézőre számítottak, volt, hogy nem volt optimális a szakszervezetek együttműködése. De mindegyik rendezvénynek számos konkurens eseménnyel kellett versenyeznie (például: a párhuzamosan futó labdarugó EB negyedöntő). De ezekből a tanulságokból is lehet tanulni, és legközelebb még jobbak lehetünk. Hiszen minden résztvevő határozott kívánsága: hogy rendszeresen rendezhessenek a június 20-ához hasonló akciókat nagy nyilvánosság előtt olyan témák körül, amelyek fontosak az ifjúsági szakszervezetek számára.

A szakszervezetek általában egyre nehezebbnek találják, hogy felkeltsék a figyelmet, hiszen még mindig a régi színben jelennek meg: sztrájkok, tüntető felvonulások, tömeggyűlések kapcsán. Épp az ifjúsági tagozatoknak kell megpróbálni kitörni ebből a sémából, és saját nem elhasználdott akciókkal érdeklődést kelteni. Tíz városban pont ez sikerült június 20-án. Az ifjúság aktivizálódott, pozitív környezetben mutatkozott be, és ugyanakkor problémáira is ráirányította a figyelmet.

A folyamatból nyert tapasztalatok és tudás, a kampány tervezése, a PR munka vagy az információfeldolgozás terén felértékelhetetlenül sokat jelent. Az alkalmazott tudás ígérheti a legbiztosabb fenntarthatóságot. A projekt így hozzásegített a fiatal munkavállalók érdekképviseletének javításához is, hiszen a résztvevők szakmai készségeiket multiplikátorként továbbadhatják szervezeteikben.

Az akciónap transznacionális jellege ezen kívül segíti az egész régióban az együttműködést. A „béketeremtő komponens“ jelentőségét nem szabad alulbecsülnünk, hiszen a volt Jugoszláviában súlyos problémák vannak. Például: Koszovó függetlenségének kinyilvánítása a szkopjei szeminárium előkészítésének idejére esett, de a résztvevő delegációk együttműködésére semmilyen kihatással nem volt.

Nemzeti szinten az akciónap éppen az apró szervezetekre széttagolt szakszervezeti mozgalom számára azt az üzenetet küldte, hogy csak közösen lehet a befolyásolást erősíteni és javítani az érdekek képviseletét. Az elkövetkező akciók számára ez fontos kiindulópont, hiszen sok országban panaszkodtak a rendezvények tervezésénél tapasztalt együttműködés hiány miatt. Néhány országban sokat ígérő szövetségeket kötöttek nem szakszervezeti csoportokkal (pl.: ifjúsági civilszervezetekkel), amiktől a jövőben sok jó ötlet várható.

Európa haszna

Ez EU-tagállamok, jelölt országok és lehetséges jelölt-országok sikeres együttműködése nagy előrelépés Dél-Kelet-Európában az európai integráció felé. Az ifjúsági munkanélküliség elleni harc minden partnerország számára központi célkitűzés, amely megegyezik az Európai Unió Lisszaboni Stratégiájában meghatározott céloknak is.

A régió ifjúsági szakszervezeteinek sikeres kapcsolati rendszere hosszútávon az EU mintájú struktúrákhoz való közelítést eredményezheti, és egyben a Balkán régió további stabilizálódásának része lehet, mely előfeltétele a jelenleg még nem tagjelölt országok Európai Unióhoz való közeledésének.

Az ambiciózus projekt és a június 20-i akciónap bebizonyították, hogy fiatal szakszervezeti tagok tudnak alkalmazkodni az európai keretekhez, és kezdeményezésüket saját projektjüknek tekintették, amit az összes partnerországban megtartott rendezvénnyel tudtak megtölteni. A projekt sikeres kiterjesztése minden résztvevő óriási sikere!

Finanszírozás

A SEE.Y.NET projekt és a nemzetközi akciónapok az európai támogatások és a Friedrich–Ebert Alapítvány pénzügyi támogatása nélkül nem lehetett volna megvalósítható. Az akciónapot és a projekt tíz országában megtervezett eseményeket csak az tette lehetővé, hogy a Friedrich-Ebert Alapítvány további forrásokat biztosított külső szponzorokhoz hasonlóan. A projekt pályázat, ami alapján meghatározták az EU anyagi támogatását, eredetileg csak egy központi eseményt tartalmazott Zágrábban.

A FES további forrásokat biztosított a résztvevő országoknak, és így decentralis akciókat lehetett tartani a képzési és információs szeminárium rengeteg ötlete alapján. Az Európai Bizottság nem csak a SEE.Y.NET projektet támogatta, hanem jóváhagyta a támogatási források átütemezését is a további intézkedések javára (pl.: videódokumentáció).

SEE.Y.NET

A SEE.Y.NET projekt lezárult; a SEE.Y.NET azonban továbbra is megmarad és dolgozik. A projektben résztvevő személyek közös akarata, hogy a megkezdett munkát és lendületet kihasználva az ifjúsági szakszervezetek professzionalizálásában továbblépjenek.

- Ezért a résztvevő szervezetek 2009-re egy újabb akciónapot terveznek.
- Megállapodás született ezen kívül a FES regionális projektje és az ország koordinátorok között arról, hogy 2008. őszén három regionális alapszemináriumot tartanak, melyen a SEE.Y.NET-ben résztvevő országok és szervezetek vesznek részt. A cél, hogy lefektessék annak alapjait, hogy az ifjúsági szervezetek a jövőben önállóan kezdeményezzenek és hajtsanak végre európai projekteket.

8. ORSZÁGJELENTÉSEK

NEMZETI AKCIÓNAP 2008.06.20. Belgrád / Szerbia
IT'S TIME! – Youth fight for y(our) rights!
(Az ifjúság harca jogai(d)ért)

ELŐKÉSZÍTÉS

Szerbiában a két ifjúsági szekció (UGS „Nezavisnost” és SSSS) nemzeti munkacsoport alakult meg a 2008. június 20-i koncert előkészítésére és lebonyolítására. A nemzeti szlogen: IT'S TIME! – Youth fight for y(our) rights! Ezen kívül Belgrádban négy workshopot szerveztek a koncert szervezésére és lebonyolítására a nemzeti munkacsoport számára.

Az első workshop 2008. április 15-én volt az UGS “Nezavisnost” és SSSS ifjúsági szekciójának, valamint a FES képviselőinek részvételével. A csapat a következőkről tárgyalt:

- Közös információ – bemutató Szerbia számára, amit Mina Vukojičić készített elő, és amit csekély tartalmi módosítással elfogadtak.
- Lehetséges szponzorok - Mina Vukojičić tájékoztatta a résztvevőket, hogy Belgrád városának Kulturális Titkársága, valamint az Ifjúsági és Sport, illetve a Kulturális Minisztérium esetlegesen támogatja a rendezvényt.
- A szükséges engedélyek és a koordináció a két ifjúsági szekció között az engedélyek beszerzéséről.
- A rendezvény helyszíne – ekkor még a rendezvényt a Köztársaság térre tervezték Belgrádban.
- Zenei tartalom – a résztvevők megállapodtak abban, hogy kapcsolatba lépnek az alábbi együttesekkel és előadókkal: Beogradski sindikat, Marčelo, Negativ, Neverne bebe, Bad Copy, Sunshine, DJ Marko Vuković, Djura i Mornari, valamint Galeb az MTV Adria-tól, mint moderátor.
- Színpad és technika – Centar Millenium.

Az UGS “Nezavisnost” és az SSSS ifjúsági szekcióinak lehetősége nyílt arra, hogy a kampányt és a koncertet a FES által hagyományosan megrendezett május 1-i fogadáson Belgrádban 2008. április 23-án bemutassák.

Az UGS “Nezavisnost” képviselői – Mina Vukojičić és Jasmina Petrović és az SSSS – Sanja Paunović és Nataša Mrđan tárgyaltak az Ifjúsági és Sportminisztériummal egy lehetséges együttműködésről a kampány során. Megállapodtak, hogy az Ifjúsági és Sportminisztérium akciókat ifjúsági szervezetének hálózatában terjeszti és támogatja a kampányt és a koncertet. Megállapodtak arról, hogy az ifjúsági szekciók hivatalos levélben fordulnak a minisztériumhoz, és kérik a kampány támogató levelét.

A második workshopra 2008. május 9-én került sor. A két ifjúsági szervezet és a FES képviselői az alábbiakat tárgyalták meg:

- Frank Hantke beszámolt a kampány nyilvános bemutatkozásáról az MTV-ben és kiemelte, hogy a kampány sikeres lebonyolítása három lényeges eredményt hoz: a fiatalok státusza javul a szakszervezeten belül, új szakszervezeti aktivistákat motivál, és könnyebb hozzáférést biztosít a további új projektekhez.
- Zenei tartalom – a Sunshine és a DJ Marko Vuković megerősítették részvételüket. Kapcsolatba léptek a Negativ-val, de megállapodtak arról, hogy helyette a Strip együttes lép fel. A Djura i Mornari együttesel később léptek kapcsolatba, akik részvételüket visszajelezték. Mi a Beogradski sindikattal és a Marčeloval léptünk kapcsolatba, akik közölték, hogy nem tudnak részt venni a rendezvényen.
- Szponzorok – Belgrád városának Kulturális Titkársága jelezte, hogy pénzügyileg támogatja a kampányt. Az Ifjúsági és Sportminisztérium a szerb választások utáni politikai helyzet miatt hivatalos megkeresésünkre nem tudott támogató választ adni.
- A médiák támogatása –B92, RTS, Enterrel kapcsolatot kellett felvenni, és a koncert előtti utolsó hetekben minden médiát intenzíven tájékoztatni kell.

A kampányról illetve koncertről szóló információt kiküldték a szakszervezeteknek, a Globális Munkásegyletemnek, az ITUC-nak, PERC-nek, stb.

A harmadik workshopot 2008. május 21-én szervezték a szervezőcsapat tagjainak; az alábbiakról tárgyaltak

- lezárólag meghatározták a zenei tartalmat és a fellépők sorrendjét: Djura i Mornari, Strip, Sunshine, DJ Marko Vuković, moderátor Galeb az MTV Adria-tól. Megállapodás született, hogy minden zenekar egy órát zenél és a DJ zárja le a koncertet. Galeb vezeti a programot, Mina Vukojičić, Igor Nikolić és Frank Hantke az első zenekar fellépése után szól a vendégekhez;
- megállapodtak a médiákkal való kapcsolatról, a médiafelügyeletet biztosításáról;
- egyéb előkészítő lépések: bekerítés, biztonsági személyzet, egészségügyi szolgálat, stb.;
- a politikai pártok, civilszervezetek és egyéb ifjúsági szervezetek fiataljainak tájékoztatása.

Sanja Paunović (SSSS) és Mina Vukojičić (UGS "Nezavisnost") tárgyalt a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet képviselőjével arról, hogy az ILO anyagilag támogatná-e egy ILO fiatalok foglalkoztatásáról szóló brosúrájának szerb nyelvű kinyomtatását, amit a koncert idején szeretnének szétosztani. Az ILO ilyen módon támogatta a kampányt.

A kampányról és a koncertről szóló tájékoztatást a két reprezentatív szakszervezeti központ, az ifjúsági szervezetek, civil szervezetek, a politikai pártok ifjúsági szervezetei, stb. Szerbia szerte megkapták.

A negyedik workshopra 2008. június 2-án került sor, melyen a két ifjúsági szekció és a FES képviselői vettek részt:

- A résztvevők megállapodtak abban, hogyan kell folytatni a koncert engedélyezési eljárását, mivel a koncert helyszínéül végül a Nikola Pašić teret választották.
- A koncert tájékoztatóját a következő weboldalakon tették közre: Serbian Café, Infostud, Urban Bug und Clubbing.
- Röplapokat és posztereket gyártottak.

2008. június 10-én a két ifjúsági szekció a FES képviselői és az összes tolmács és moderátor részvételével egy további megbeszélésre került sor, hogy a témáról és a kampány céljáról, valamint a koncerttel kapcsolatos konkrét részletekről további tájékoztatást adjanak.

A koncert előtti utolsó héten többször tájékoztatták a médiákat a kampányról és a rendezvényről. Mina Vukojičić (UGS "Nezavisnost"), Igor Nikolić és Ivica Cvetković (SSSS), Frank Hantke és Emilija Grujić (FES) a nemzeti televízióban (RTS Reggeli Hírműsor), az RTS műholdas adásában, a Studio B-ben és a TV Avala-ban élőben számoltak be a kampányról.

2008. JÚNIUS 20 AKCIÓNAP

A kampányra június 20-án a Nikola Pašić téren 18 órakor kezdődő koncert tette fel a koronát. A koncert kezdete előtt néhány órával és a koncert alatt is a két szakszervezet ifjúsági szekciójának aktivistái információs anyagokat osztottak ki: az ILO brosrát az ifjúsági foglalkoztatásról, általános tájékoztató anyagot a szakszervezeti központokról, szakszervezeti reklámanyagot fiatalok számára diszkrimináció, feketemunka, stb. ellen az Infostud tájékoztatását a foglalkoztatási lehetőségekről fiatalok számára, stb., a koncert alatt pedig fiatalokkal beszélgettek.

A koncert 18 órakor kezdődött, először Galeb beszámolt a kampányról és elmondta a programot, ezt követően fellépett Djura i Mornari.

Mina Vukojičić, Igor Nikolić és Frank Hantke a Djura i Mornari fellépését követően a színpadról elmondta a fiataloknak szóló fő üzeneteket és

hangsúlyozta, hogy aznap a dél-kelet-európai régió városában tíz koncertet tartanak, melyek keretében az ITUC PERC ifjúsági hálózata, a SOE szakszervezeti aktivistái a felelős hatalmi struktúrákat felszólítják, tegyék az ifjúság foglalkoztatását prioritássá, biztosítsanak a fiatalok számára megfelelő munkafeltételeket, és az őket érintő kérdésekben minden szinten a döntéshozatali folyamatban való részvétel, majd felszólították a fiatalokat, hogy csatlakozzanak a szakszervezetekhez, tájékozódjanak jogaikról és harcoljanak azokért. ITT AZ IDŐ, hogy egy jobb jövőt harcoljanak ki a dél-kelet-európai ifjúság számára.

A koncert ezután a Strip és Sunshine zenekarok, valamint DJ Marko Vuković fellépésével éjfélig tartott. Kb. 4000-en vettek részt. A szervezőket az írott sajtó (Politika, Danas, stb.) valamint TV-riporterek meginterjúvolták.

A kampány a fiatalok és a társadalom figyelmét ráirányította az ifjúsági munkanélküliség problémájára, a hiányzó, jó munkafeltételekre, a fiatalok alacsony bérére, a feketemunka megmaradására, és arra ösztönzött mindenkit, hogy kezdje meg a lehető legjobb megoldások kidolgozását.

Az UGS „Nezavisnost” és az SSSS ifjúsági szekciói, a FES, az EU és a szakszervezeti központok (SSSS és UGS „Nezavisnost”) támogatásával és szervezésével a belgrádi

koncertet támogatta a „Nezavisnost“ Élelmiszeripari, Vendéglátó és Idegenforgalmi Ágazati Szakszervezete, a Kulturális és Művészeti Szakszervezete, a Belgrád városának Kulturális Titkársága, az ILO, az Infostud, a Serbian Cafe, az Urban Bugs és a Fruvita Társaság is.

Mina Vukojičić, nemzeti koordinátor

NATIONALER AKTIONSTAG 20.06.2008 in Budapest / Ungarn

IT'S TIME!

AZ IFJÚSÁG HELYZETE

A Szisz Ifjúsági Szakszervezeti Szövetség eddigi tapasztalata azt mutatta, hogy a fiatal munkavállalók nem rendelkeznek elegendő jogi ismeretekkel és társadalmi lehetőséggel arra, hogy ezt a problémát bemutassák, és nem tudják kellő mértékben befolyásolni a munka világát sem. Ez négy év EU-tagságot követően egyértelművé vált. A szürke- és feketemunka jelentősége és mértéke az ifjúság körében óriási problémát jelent.

A SZISZ megalakulásával az iskolából kilépő fiatal munkavállalókat kívánja segíteni, hogy megfelelhessenek a modern politikai és gazdasági világ kihívásainak, és így jobb munkaerőpiaci lehetőségeik legyenek. Munkánk súlypontjai: a fiatalok helyzete, a munka és gazdaság világának változó körülményeinek ismertetése, szociális problémák (munkafeltételek, foglalkoztatás, bér, szakképzés és átképzés, egyéni tanulás, nemzeti kapcsolatok kiépítése). Ennek eléréséhez a SZISZ információs nyomtatványokat ad ki, országos vitafórumokat szervez, képzési szemináriumokat, továbbképzéseket tart és különböző ifjúsági rendezvényeket vesz részt.

Az ifjúsági programokat azért szervezzük, hogy a fiatalokban tudatosuljon az összes tájékoztató, érdekképviseleti és segítségnyújtási lehetőség, és munkavállalóként is megismerjék az érdekképviselet esélyeit és lehetőségeit.

Célunk egyrészt, hogy felhívjuk a nyilvánosság figyelmét problémáinkra, másrészt, hogy azokat is tájékoztassuk, akik még nem szakszervezeti tagok, de fontos, hogy ismerjék lehetőségeiket; természetesen a szakszervezeteket is reklámozni szeretnénk.

2008. június 20. AKCIÓNAP

A rendezvény témájának és programjának alap gondolatát a Szkopjében tartott egyhetes szemináriumon fogalmaztuk meg, bár az eredeti alapötletünket különböző akadályok miatt nem tudtuk megvalósítani. Többek között, sem a Lánchidat, sem a Hősök terén a Millenáris hidat nem lehetett a forgalom akadályozása miatt nyáron hétköznapi az akció helyszínéül

megszerezni. Az a véleményünk, hogy az akciónap időpontját nem a kellő gondossággal választottuk meg.

A szervezést megnehezítette az is, hogy a legtöbb szakszervezet nem mutatott érdeklődést kezdeményezésünk iránt. Mivel csekély ember állt rendelkezésre, az akciónap szervezését így nagyon későn tudtuk csak megkezdeni, hiszen május 1-én egy hasonlóan nagy rendezvényünk volt (a SZLSz ekkor a fiataloknak a „május 1-je éjjel” programot szervezte).

A rendezvény költsége kb. 15 000 euró volt; 7000 eurót a projekt, a maradék 8000 eurót a Miniszterelnöki Hivatal, a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma (SzEF) biztosította.

Programterv

1. **Helyszín:** Budapest, Városliget, Felvonulási tér, az időkerék előtti parkoló
2. **Időpont:** 2008. június 20. 17.00 – 22.00 óra
3. **Célcsoport:**
  - Szakiskolák
  - Egyetemi és főiskolai diákok
  - Fiatal munkavállalók
  - a nagyközönség
4. **Reklám, kampány:**
  - az akciónapra plakátokat és röplapokat nyomtattunk (lásd melléklet)
  - 500 plakátot elküldtünk a budapesti főiskolákra
  - 5000 röplapot elküldtünk a budapesti főiskolákra és éttermekbe (éttermekbe, kocsimákba, mozikba, diskókba)
  - a szakiskolákolákat a hálózatunkon keresztül előre tájékoztattuk
  - tájékoztattuk a szakszervezeti szövetségeket és ágazati szakszervezeteket
  - sajtótájékoztató a rendezvény előtt
  - az MSZOSZ sajtókapcsolatain keresztül továbbítottuk a rendezvényről és a SEEYNET projektről a médiát.

5. Beszámoló a médiában:

- interjú az ECHO-TV –ben (hírcsatorna: Pataky Péter, Kovács Balázs), VIVA TV (zeneadó: Animal Cannibals), COOL TV (fiataloknak szóló adó: Sub Bass Monster)
- élő rádió interjúk: Jún. 16. Klub Rádió, Szolidaritás.hu – 10 perc; Jún. 20. Kossuth Rádió, összeállítás és interjúk – 10 perc.
- napilapok: Népszava (Jun. 20., 21.), Népszabadság (Jun. 20.)
- műsorkínálat: Flyer Magazin, Pesti Est
- Online: www.hiphop.hu, www.vdsz.hu, www.est.hu, www.Myspace.hu,
- VHS: www.filmhirado.hu, www.truveo.com, www.youtube.com

6. Részletes program:

- sajtókonferencia: 2008. jún.18. 9.30-tól
- 17.00-tól: zenei műsor a színpadon, Hip-Hop Fesztivál / zeneével a feketemunka ellen.

Fellépők:

- 14:00 beállítás (hangszerek, mikrofonok beállítása)
- 16:00 beállítás (halk zene)
- házigazda: Animal Cannibals (mint moderátor, profi beszámoló a programról és a SEE.Y.NET politikai háttéréről).
- 17:00 DJ Pozsi: warm up! (1 ember a színpadon a lemezjátszók mögött)
- 18:00 MC Gőz (zenekar + 1 MC)
- 18:20 NKS (zenekar + 3 MCs)
- 18:40 Hősök (zenekar + 4 MCs)
- 19:00 Sub Bass Monster (zenekar + 1 MC)
- 20:30 Animal Cannibals (zenekar + 2 MCs)
- 22:00 vége
- Graffiti Performance (a feketemunka ellen) 16.00-20.00 folyamatosan

7. Kapcsolódó tevékenységek, szervezési feladatok:

- Engedélyek beszerzése (területfoglalás, rendőrség, ÁNTSZ stb.)
- ELMŰ – áram biztosítása
- Sátor, színpad bérlése, világítás, hang és technikával
- Mobil WC-k rendelése (TOI-TOI)
- Nyomtatványok: poszterek, flyerek, azok terjesztése
- Molinók (4 db), zászlók (4 db) készíttetése
- T Szervezők és fellépők részére pólók készítése (100 db)
- Graffitihoz szükséges anyagok beszerzése (OSB lap, festék spray-k, szerelési anyagok)
- Egyéb szóróanyagok beszerzése
- A fekete foglalkoztatással kapcsolatos kiadványok beszerzése minisztériumoktól és egyéb szervezetektől.

Kovács Balázs, nemzeti koordinátor

2008.06.20. NEMZETI AKCIÓNAP Bukarest / Románia
IT'S TIME!

SAJTÓKONFERENCIA

2008. június 18-án Bukarestben a Cartel Alfa központjában az alábbiak részvételével sajtókonferenciát tartottunk:

- Cartel Alfa: Ion Homos – főtitkár, Oana Toma - az Ifjúsági Nemzeti Bizottság elnöke, Cristian Prisecaru – Alfa Art – a Művészek Szakszervezetének elnöke
- Friedrich Ebert Alapítvány: Victoria Stoiciu, Yvonne Pfeiffer
- A koncerten fellépő művészek: Brad Johnson - Quantum Leaps, Monkey Business, Alin Oprea – Talisman, Cristina – Impact, Kamara – Alb Negru

A sajtókonferencia keretében vázoltuk a fiatalok munkaerőpiacon való részvételének problémáit, a fiatalok számára biztosított munkalehetőségek csökkenését, az alvállalkozásokat, a munkahelyek növekvő bizonytalanságát, a munkáltatók magasabb elvárásait a különböző munkahelyek betöltésénél, a szürkegazdaság és feketemunka erősödését, valamint azt, hogyan lehet ezek ellen fellépni, illetve ezeket csökkenteni a médiák, a művészek és azok fiataloknak szóló üzenetével is.

A sajtótájékoztatót követően a rendezvény programjának plakátjait és rölapokat, többek között a Cartel Alfa Szakszervezeti Szövetség Bizottságának tagjai segítségével az utcákon és ifjúsági központokban is szétosztottuk.

ELŐKÉSZÍTÉS

Rölapokat, plakátokat, hirdetéseket és pólókat a rendezvény szimbólumával kinyomtattuk:

- **RÖPLAPOK:** A címoldalon ugyanaz a tartalom, mint a plakátokon, a hátoldal azokról a problémákról foglalt össze rövid információt, melyekkel a fiatalok a munkaerőpiacon konfrontálódnak, és a szakszervezet megoldási ötleteiről.

• NYOMTATVÁNYOK

- **BEJELENTÉS:** A nyilvános bejelentés a sajtó segítségével 10 weboldalon történt.¹
- **BLOG:** A rendezvény blog címe: http://etimpul.blogspot.com/2008_06_01_archive.html

2008. JÚNIUS 20. AKCIÓNAP

2008. június 20-án pénteken 17 órakor kezdődött a "Parcul Tineretului"-ban (Ifjúsági Park) Bukarestben a rendezvény, a koncert, melyen az üzenetünk közvetítéséhez a román fiatalok 8 legkedveltebb zenekarát hívtuk meg: iAlb Negu, Alias, Andra, Impact, Monkey Business, Paula Seling, Talisman, Quantum Leaps fet. Brad Vee Johnson & Pinki.

A rendezvény helyszíne igen reprezentatív volt: Parcul Tineretului (Ifjúsági Park).

Bogdan Iuliu Hossu – a CNS Cartel Alfa elnöke, rövid megnyitóbeszédet tartott, melyben hangsúlyozta, hogy a szakszervezeteknek részt kell venni a fiatalok munkaerő-piaci problémájának megoldásában:

- „Az ifjúság a világ egyik kincse. Energiát, tehetséget és kreativitást közvetít a társadalomnak és a munkahelyeknek is. Az ifjúság a társadalom motorja.
- A gazdasági fejlődés ellenére a világ fiatalsága ma viszonylag sérülékeny a munkaerő kapcsolatokban. A hiányzó munkahelyek, azok rossz minősége, a feketemunka, a csalódottság és a lehetőségek hiánya az elmúlt években a román fiatalokat nagymértékben sújtotta.
- A rossz feltételeket nyújtó feketemunka vagy szürke foglalkoztatás inkább zsákutca, mint a minőségi munkahely felé vezető út.

¹ <http://www.libertatea.ro/index.php?section=articole&screen=stire&sid=207330> + <http://www.ziarulring.ro/> (pag 9) + [http://www.bestmusic.ro/Andra si Paula Seling implicate intr un proiect social european-stiri9594-1-RSS-RSS.html](http://www.bestmusic.ro/Andra_si_Paula_Seling_implicata_intr_un_proiect_social_european-stiri9594-1-RSS-RSS.html) + <http://www.atac-online.ro/17-06-2008/Andra-si-Paula-Seling-implicate-intr-un-proiect-social-european.html> + [http://www.vedeta.ro/Andra si Paula Seling implicate intr un proiect social european-8146.html](http://www.vedeta.ro/Andra_si_Paula_Seling_implicate_intr_un_proiect_social_european-8146.html) + http://www.port.ro/pls/fe/festival.festival_page?i_festival_id=1260&i_city_id=-1&i_county_id=-1 + <http://www.dulapiorul.com/blog/2008/06/15/ziua-tinerilor-din-sud-estul-europei-concert/> + <http://www.ziarulring.ro/> + http://www.gardianul.ro/2008/06/19/media_culturac20/andra_si_paula_seling_c_nta_in_parcul_tineretului-s115788.html

- A bizonytalan munkaspirálja, melynek nagyon sok fiatal kerül fogságába, ezért olyan terület, melyet a szociális törvényi eszközökkel, ellenőrzéssel és elsősorban AKTIVITÁSSAL meg kell szüntetni.“

A rendezvényre nyolc együttest hívtak meg, koncertjük a fiatalok kezdeményezését segítette. A koncerten körülbelül 2000 ember vett részt, a délkelet-európai fiatalokkal és szervezőkkel most először ünnepeltek Bukarestben, Romániában.

A kampány 21 óra körül ért véget, egyértelmű üzenettel: **IT'S TIME !** [Tudd milyen jogaid vannak, tanuld meg hogyan védheted meg ezeket. Cselekedj, ja megsérülnek! ELJÖTT A TE IDŐD!](#)

Oana Toma / nemzeti koordinátor

2008.06.20 NEMZETI AKCIÓNAP Podgorica / Montenegro
IT'S TIME! – AZ IFJÚSÁGNAK SIKERÜL!

HÁTTÉR

Montenegróban 422.509 15-65 év közötti ember él, ezek 59,2 %-a aktív a munkaerőpiacon, azaz vagy dolgoznak vagy munkát keresnek. Ez év júniusában a munkaviszonnyal rendelkezők száma Montenegróban 218.609 volt, a munkanélküliek száma 31.516. A munkanélküli arány az észak régióban a legmagasabb (17,9 %) és a délben a legalacsonyabb (5,8 %). A középső területeken kb. 12,8 %.

A legnagyobb városokban a munkanélküliségi arány: Bar 4,2, Herceg Novi 2,1, Nikšić 17,6, Podgorica 10,3 és Bijelo Polje 21,0 %. A nemek szerinti megoszlás elemzése azt mutatja, hogy a nők aktivitási rátája (49,2 %) lényegesen alacsonyabb, mint a férfiaké (68,7%). A nők munkanélkülisége 11,7 %, a férfiakét 13,5 %.

A munkanélküliek struktúrája képzettségi színvonal szerint azt mutatja, hogy a legmagasabb végzettségűek körében a legalacsonyabb a munkanélküliség (5,8), míg a képzettséggel vagy

általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők munkanélküliségi aránya nulla, bár ezen személyek aktivitása igen csekély (14,4 - 24,4 százalék).

A foglalkoztatottak átlagéletkora 39,4 év, a munkanélkülieké 33,1, az inaktívaké 35,5. Az ország foglalkoztatottjainak 75 százaléka a szolgáltatóiparban, 14,3 az iparban, 10,4 százalék a mezőgazdaságban dolgozik. A foglalkoztatottak 61,5 %-a a magánszektorban, és 36,6 %-a dolgozik az állami szektorban. A foglalkoztatottak 24 %-a határozott munkaidős szerződéssel, 76 százaléka határozatlanul dolgozik.

Az elemzés eredménye azt mutatja, hogy a foglalkoztatottak 22,6 százaléka az árnyékgazdaságban is részt vesz, azaz 49.408 személy.

A feketemunka a fiatalok körében a legmagasabb arányú. Az árnyékgazdaságban dolgozó fiatalok nem kaphatnak hitelt, nincsenek biztosítva és nem kapnak jogi védelmet. Ezek a fiatal munkavállalók jelenleg nem szakszervezeti tagok, ami növeli a munkaerő-piaci kockázatot és egyre messzebb viszi őket a tisztességes munka lehetőségétől. Ezért fontos, hogy a szakszervezetek minden lehetőséget megragadjanak a feketemunka megszüntetéséért.

Az ifjúsági munkanélküliséggel és feketemunkával összefüggő problémák Dél-Kelet-Európa országaiban ugyanúgy jelen vannak, ezért közösen kell a megoldást kidolgozni.

ELŐKÉSZÍTÉS

A „*It's Time* – A fiataloknak sikerül” kampányt Montenegróban az SSCG ifjúsági hálózata szervezte. A kampány célja, hogy tudatosítsa a közvéleményben, különösen a fiatalokban a feketemunka és az ifjúsági munkanélküliség problémáját.

A montenegrói szakszervezeti szövetség ifjúsági hálózata májusban és júniusban az „*It's time*” kampány középpontjában a foglalkoztatás, a jogok védelme és a feketemunka problémáját helyezte az ifjúságok szempontjából.

Az alap gondolat, mely minden tevékenység kiindulópontja volt arra épült, hogy nem hivatalos módon fiatalos ötletekkel hangsúlyozzuk ezeket a lényeges kérdéseket és tudatosítsuk a közvéleményben ezeket.

A montenegrói szakszervezeti szövetség struktúráit kihasználva az ágazati és területi szintű szervezetek mentén osztottuk szét a reklámanyagokat: posztereket, mely minden dél-kelet-európai országban egységes volt; brosúrákat, melyek a projekt és a szervezet alapinformációit tartalmazták; rölapokat a munkáltatóknak és a kormánzatnak szóló üzenettel és a fiatalok egyértelmű követeléseivel.

A június 20-i esemény előkészítéséhez és lebonyolításához az SSCG Ifjúsági Hálózata két nem kormányzati szervvel működött együtt: NGO ENTER, a művészetben dolgozó fiatalok, valamint a Montenegróban és környékén élők egyesülete, valamint a CAZAS (Montenegrói AIDS Ellenes Szövetség), mely egy nem kormányzati non-profit szervezet, az önkéntesség alapelve mentén működik az AIDS ellátás terén. A célcsoport a világ lakossága, külön figyelemmel a fiatalokra.

Az esemény előkészítésénél jelentős támogatást nyújtott a Montenegrói Szakszervezetek Szövetsége, a főváros, a helyi rendőrség és a központi rendőri szervek. Külön köszönet illeti e szervezetek és intézmények vezetőit, akik hozzájárultak ahhoz, hogy az eseményt a legmegfelelőbb módon rendezhessük meg.

2008. június 20. AKCIÓNAP

A fő esemény bejelentésének kapcsán vendégül láttak minket az RTV ATLAS-nál, mely magára vállalta az esemény médiavédnökségét. Ezt az alkalmat arra használtuk ki, hogy még egyszer vázoljuk az alapgondolatot, és felszólítsuk Montenegróban a fiatalokat, hogy csatlakozzanak hozzánk.

A projekt végrehajtása során hangsúlyoztuk, hogy hasonló eseményre kerüljön sor a régió tíz országában, és június 20-án minden fővárosban a kampányt lezáró eseményt szerveznek.

I. rész

19 és 21 óra között a rendezvény helyszínén happeninget szerveztünk. Az esemény helyszíne fölött egy léggömböt szerettünk volna kifeszíteni mintegy 20 méter magasságban, amiből kis fekete luftballonokat feketemunka felirattal dobáltunk volna ki, de erre a szél miatt nem került sor. E helyett egy performance-t szerveztünk. A földön reklámanyagokat állítottunk fel, posztereket, rölapokat, nyomtatványokat, és ezekre rengeteg fekete luftballont raktunk. A fekete luftballonokat az aktivisták kilyukasztották, és így a belsejükben rejlő „információ elérhetővé vált”. A jelenlevőket ezután meginterjúvoltuk milyen benyomásaik voltak az eseményről, a kampányról és mi a véleményük a montenegrói ifjúság helyzetéről.

II. rész

22 órakor egy partit szerveztünk, a zenét DJ Tom Hades, egy ismert brüsszeli sztár és egy DJ Podgoricából, DJ. Marko Vujačić és DJ CULE szolgáltatták. Mintegy 1000 jelenlévő volt. Az esemény jó hangulatú volt, pozitív energiát sugárzott. A napi események ellenpontjaként a színpadról nagy fehér léggömböket dobáltunk le, amivel az ifjúságból áramló vidám képet szeretnénk volna érzékeltetni. A jelenlevőket az esemény védnökei egy projektoron keresztül tájékoztatták. Az eseményt kamerával vették fel.

Ivan Đurišić, nemzeti koordinátor

2008. 06. 20. NEMZETI AKCIÓNAP Pristina / Koszovó

IT'S TIME!

ELŐKÉSZÍTÉS

A szkopjei gondolat

Az ifjúsági hálózat a június 20-i kampány munkáját rögtön a szkopjei szeminárium után megkezdte. Már márciusban folyt az előkészítés, különösen a BSPK ifjúsági hálózatának munkacsoportja, melynek elnöke Arbënore Zogu, egyben a projekt kampány elnöke is, intenzív munkába kezdett.

Először a munkacsoport a kampány előkészítésével és alapgondolatával foglalkozott, például mit kell előkészíteni, mennyi reklámanyagra lesz szükség. Ezután felvették a kapcsolatot a grafikusokkal, nyomdákkal, zenekiadókkal, énekesekkel, különböző együttesekkel. Ezzel elsősorban az elnök Arbënore Zogu foglalkozott. Májusban intenzívebbé tette a grafikusokhoz, nyomdákhöz, zenekiadókhoz, énekesekhez és zenekarokhoz való kapcsolatát.

Workshop

2008. 05. 24.-én az Ifjúsági Hálózat együttműködést kezdett a Koszovói Ifjúsági Tanáccsal és a középiskolai ifjúsági szervezetek aktivistáival, egy egynapos workshopot szervezett számukra, melyben a június 20-i kampány ötleteit kívánták véglegesíteni. A BSPK ifjúsági hálózatának elnöke a Friedrich-Ebert Alapítvány pristinai képviselőjével Besa Luzha-val már hozzáfogott az előkészületekhez, a program összeállításához, a résztvevők értesítéséhez, stb.:

- A szemináriumon 20 aktivista vett részt, 10 a BSPK ifjúsági hálózat tagja, 5 a KYC (Koszovó Ifjúsági Tanács) tagja és 5 a középiskolai civil szervezetek tagja volt.
- 9:30-kor kezdődött a szeminárium, 17 óráig tartott, a levezetője A. Zogu elnök volt, aki tájékoztatta a jelenlévőket a projektről. Ezután a BSPK ifjúsági hálózatának két aktivistája Xhejlane Aliu és Liridon Berisha, akik a szkopjei szemináriumon is részt vettek, elmondták a résztvevőknek a kampány ötleteit és szabályait. Később a jelenlévők négy csoportban megtárgyalták és kidolgozták a formát, a szöveget, a poszterek méretét, a brosúrákat, pólókat, plakátokat, zászlókat, stb. Összeállították a június 20-i menetrendet és megállapodtak abban, hogy először a városban két központi helyen információs standot fognak felállítani.
- Délután a csoportok beszámoltak munkájukról. A legjobb ötleteket kiválasztották és ezeket további munkában kidolgozták.
- A workshop nagy siker volt, és sokat jelentett a június 20-ig tartó kampány számára is.

Együttműködés

A workshopot követően folytattuk más szervezetekkel a munkát. A Zogu elnök asszisztense Xhejlane Aliu, valamint a pristinai Friedrich-Ebert Alapítvány segítségével megkezdte a grafikusokkal, nyomdákkal, zenekiadókkal, mozikkal, énekesekkel és szponzorokkal a munkát:

- Rengeteg ajánlatot gyűjtöttek be a grafikusoktól, nyomdaktól, film- és zenekiadóktól. Mivel korlátozottak voltak anyagi eszközeink, A. Zogu igyekezett azokkal együttműködni, akik megértették a kampány értelmét és jelentőségét, és készek voltak arra, hogy engedjenek áraikból. A. Zogu a különböző munkacsoportok aktivistáival felvette a zenekarokkal és énekesekkel a kapcsolatot és tájékoztatta őket a kampányról. Néhányan hajlandók voltak arra, hogy június 20-án honorárium nélkül koncertezzenek.
- Május második felében a projekt elnöke elvégezte az írásos előkészítő munkát. A pristinai önkormányzattal, rendőrséggel, stb. tisztázta a kampány szempontjából szükséges részleteket. Kapcsolatba lépett különböző cégekkel, hogy szponzorokat találjon. A rövid idő miatt azonban csak egy ásványvízüzem volt hajlandó a kampány során 2000 üveg ásványvizet rendelkezésre bocsátani. Az elnök felkereste Koszovó három legnagyobb televízió állomását is, hogy azok ingyen sugározzák a kampány reklámspotjait. Ezt megígérték, nem utolsósorban a koszovói szakszervezet legmagasabb vezetőségének támogatására. A TV spotokat azonnal leforgatták és egy héttel a kampány előtt mindhárom adó sugározta.
- A három legmagasabb hallgatósámszámú (elsősorban fiatalok körében) kedvelt rádióadót kiválasztották, itt is reklámspotokat vettek fel, és egy héttel a kampány előtt rendszeresen sugározták.
- A reklámanyagok kinyomtatását követően A. Zogu elnök a koszovói hét régió ifjúsági hálózatának egy aktivistájával szétosztotta posztereket és nyomtatványokat. Minden régióban a hálózat két aktivistájával tárgyalt és utasította őket, hogy három nappal a kampány előtt akasszák ki a posztereket, a nyomtatványokat pedig osszák szét városaikban. A fővárosban, Pristinában az ifjúsági hálózat öt aktivistája végezte ezt el, mivel a kampányra is itt kerül majd sor. Pristinában három (10 méter hosszú) óriásplakátot is elhelyeztek a központ különböző terein, valamint két hatalmas zászlót (5 m x 3 m).

Hangsúlyozni kell, hogy az ifjúsági hálózat aktivistái az időkorlátok ellenére az összes tervet és gondolatot az előkészítésnek megfelelően megvalósították.

Sajtókonferencia

Két héttel a kampány előtt a BSPK Ifjúsági Hálózata egy sajtókonferenciát tartott, melyen az Ifjúsági Hálózat munkacsoportjának öt tagja, a BSPK elnöke Haxhi Arifi, a BSPK nőtagozatának elnöke Shukrie Rexhepi voltak jelen. A sajtókonferenciára a pristinai Grand Hotel termében került sor. Másnap három napilap, egy televízióadó és két rádióadó számolt be róla.

2008. június 20. AKCIÓNAP

Az utolsó napra, június 20-ra, rengeteg dolog maradt. Már reggel megbeszélést tartott a munkacsoport és a BSPK elnöke Haxhi Arifi. Megtárgyalták hogyan lehet a kampányt a legsikeresebben lezárni. Sok értékes tanácsot kaptunk tapasztalt szakszervezetektől. Ezekkel kiegészítettük ötleteinket. Ezután kidolgoztuk a tervet, és minden feladatot meghatároztunk.

A szkopjei megbeszélésen már megállapodtunk abban, hogy az eseményeket a Teréza anya terén kezdjük. A tér két végén információs standot építettünk fel, ezeket posztterekkel dekoráltuk és feltöltöttük broszúrákkal és információs nyomtatványokkal. A broszúrákat már korábban előkészítettük, hogy tájékoztathassuk az érdeklődőket mi a BSPK, mit csinál, hol található.

Előkészítettünk egy kérdőívet is egy felméréshez, amellyel a kampányt kívántuk értékelni. Az alábbi kérdések voltak a kérdőíven: melyek a legégetőbb problémák a koszovói munkavállalók életében? Milyen segítséget vár ön a munkahelyén a szakszervezetektől?

Sokan kitöltötték a kérdőívet. Ezeket értékeltük és értékes információkat szűrtünk le. Az eredményt a megfelelő intézményeknek és a BSPK-nak magunk át fogjuk átadni, hogy ne pusztán a mi helyiségeink szekrényeiben álljanak.

A téren mindenütt ott voltak aktivistáink, és osztogatták a nyomtatványokat, reklámanyagokat és az "Uje Rugove" ásványvizet is, amit a szponzorunk biztosított számunkra. Az aktivistákon fehér póló volt, amelyre mottókat és követeléseinket nyomtattuk. A követeléseket a reklámkampányból (TV, rádió) már ismerhették. A fehér pólók magukra vonták a járókelők figyelmét és felkeltették érdeklődésüket. Az emberek tudni akarták mit akarunk mondani és mi a célunk.

Egész nap jöttek járókelők, akik támogattak és gratuláltak kezdeményezésünkhöz. Nagy hatással volt rájuk az ötlet, hogy egy ilyen kampányt indítottunk. Az újságírók sok mindenkit lefilmeztek a járókelők és aktivistáink közül. Ez egészen a koncert kezdetéig tartott. A koncert a tervek szerint 19.30-kor indult.

Blerina Berisha aktivistánk kapta műsorvezető feladatát. A koncertet hivatalosan azzal nyitotta meg, hogy színpadra szólította az Ifjúsági Hálózat elnökét Arbënore Zogut. Az elnök beszédét az „IT'S TIME” mottóval kezdte. Utána elmondta, hogy mi az Ifjúsági Hálózat, milyen vívmányai vannak és milyen tervei a jövőre. A jelenlévőknek felolvasta a szkopjei nyilatkozatot és tájékoztatta őket arról, hogy pristinai kampánnyal párhuzamosan Dél-Kelet-Európa kilenc más városában hasonló kampány zajlik.

Egymást váltották az énekesek és felejthetetlen műsort adtak. Aktivistáink Xhejlane Aliu, Liridon Berisha, Liridona Guci néhány rövid szerepjátékot adtak elő, amelyekben a

munkavállalók problémáit ábrázolták. Megtapsolták bátorságukat, hogy ilyen sok ember előtt nyíltan beszélnek problémákról. A BSPK nőtagozatának elnöke is szólt az emberekhez, megköszönte a jelenlétüket és felszólalását a következő szavakkal fejezte be: **“TERET KELL ADJUNK A FIATALOKNAK, HISZEN A FIATALSÁG ORSZÁGUNK JELENE”**.

Igaz, hogy a koncerten csekély volt a média jelenléte, hiszem júniusban Pristinában naponta rengeteg rendezvény van. Ezen a napon tartotta a Koszovói Balett a bemutatóját, egy zenefesztivál és a török-horvát labdarugó mérkőzés volt. Ennek ellenére elégedettek voltunk, és sikeresnek tekintjük a kampányt. Nagy visszhangja volt a koszovói társadalom egészében.

Arbënore Zogu, nemzeti koordinátor

2008. június 20. NEMZETI AKCIÓNAP Szarajevó / Bosznia-Herzegovina
IT'S TIME!

A Bosnyák és Hercegovinai Autonóm Szakszervezeti Szövetség ifjúsági szekciója tagja a dél-kelet-európai ifjúsági hálózatnak és a hasonló nevű projektnek. A projektben az alábbi országok vesznek részt: Bosznia-Herzegovina, Bulgária, Horvátország, Montenegró, Albánia, Koszovó, Magyarország, Macedónia, Románia és Szerbia.

A projekt célja, hogy erősítse az ifjúsági hálózatot, a szakszervezeti és egyéb ifjúsági szervezeteket, akik rámutatnak a fiatalok problémáira. Az ifjúság problémái a munkaerőpiacon rendkívüliek. Ide tartozik a munkanélküliség jelentős aránya, a feketemunka, az informális gazdaság, a diszkrimináció és egyéb negatív tendenciák a gazdaságban, a társadalmi és oktatáspolitikában.

A projektet az Európai Bizottság és a Friedrich Ebert Alapítvány anyagilag is támogatta, valamint politikai támogatást kapott az ITUC-tól is; ennek keretében egy közös akciónapon, 2008. június 20-án, a projekt partnerországainak tíz fővárosában közös akciónap zajlott, mind a tíz országban azonos üzenettel. Követeléseket fogalmaztunk meg a munkáltatók, a politikai döntéshozók és a nyilvánosság felé. Megállapítottuk és megmutattuk, hogy a dél-kelet-európai ifjúság hasonló problémákkal küzd, és ezért közösen kell, hogy cselekedjünk, hogy lépést tarthassunk a globalizáció kihívásaival.

Célunk a gazdaság felgyorsítása, az emberarcú gazdaság, a tisztességes munka biztosítása, és a tisztességes élet. Az egyedülálló kezdeményezésnek célja, hogy javítsa az ifjúságpolitika rendkívül rossz helyzetét, csökkentse az ifjúsági munkanélküliséget, javítsa a foglalkoztatási lehetőségeket, és ráirányítsa a fiatalok és a társadalom egészének figyelmét az ifjúsági kérdésekre.

A közös akciónap, illetve a koncert Szarajevóban a KSC Skenderija ifjúsági központban került megrendezésre. Két szarajevói zenekar („Erogene Zone“ és „Konvoj“) lépett fel. A koncert előtt a SKC Skenderija ifjúsági központ a színpad mögötti területen partit rendezett az ifjúsági, a szakszervezetek ifjúsági szervezeteinek, diákszervezeteknek és a szponzorok képviselőinek.

Párhuzamosan három szakszervezeti információs kerekasztal működött (a Ferhadija utcában, a KSC Skenderija standjánál és a szakszervezeti központ előtt), ahol belépőjegyet és info-anyagokat osztottunk szét. A koncert belépőjegye ingyenes volt, és a szakszervezetek, ifjúsági szervezetek, a szponzorok, a TV és rádióállomások között osztottuk szét.

Tokić Igor, nemzeti koordinátor

2008. június 20. NEMZETI AKCIÓNAP Szkopje / Macedónia
IT'S TIME!

ELŐKÉSZÍTÉS

A nemzetközi szakszervezeti hálózat szemináriumát követően, amelyet Szkopjében februárban tartottunk, a Macedón Köztársaság három szakszervezetének ifjúsági szervezetei (a Macedón Független Szakszervezetek Uniója – UNASM, a Macedón Szakszervezeti Szövetség – SSM, és a Szabad Szakszervezetek Szövetsége – KSS) ma megkezdték az IT'S TIME projekt végrehajtásához szükséges előkészületeket és a június 20-án Szkopjében tartandó koncert szervezését.

Az első megbeszélésre a Szakszervezetek Ifjúsági szervezet képviselőit hívták meg, és egy koordinációs testületet hoztak létre, amelyben a három szakszervezet két-két képviselője, tehát összesen hat fő vett részt. A testület tagjainak feladata az üléseken a javaslatok előterjesztése, és a döntések továbbítása szakszervezeteik felé, azok végrehajtása, és az ifjúság szakszervezet tagjainak tájékoztatása. Minden ülésen részt vett a Friedrich Ebert Alapítvány macedóniai képviselője, amely jelentős mértékben segítette a koordinációs testület által hozott intézkedések és azok végrehajtásának koordinálást és hatékonyságát. Az üléseken határoztak a koncert helyszínéről, a fellépő művészekről, a médiakampányról és a média bemutatkozás jellegéről.

Az volt a célunk, hogy a lehető legközelebb legyünk a fiatalokhoz, ezért úgy döntöttük, hogy a koncertet a szkopjei Város Parkban rendezzük, hiszen itt találkozik, különösen nyáron a

fiatalok és várhatóan sok látogatóra számíthatunk. A város vezetősége megértő volt, és támogatta az ifjú szakszervezetek kezdeményezését és engedélyezte a koncertet.

Úgy döntöttünk, hogy a koncerten két rockzenekar lép fel, amelyek már gyakran játszottak éjszakai klubokban, és népszerűek a fiatalok körében: a Session Selection és a Day Off, valamint az egyik legnépszerűbb rádió DJ Erik Fox. M.E. választottuk ki. A különböző sztárok és zene irányzatok megfelelő kombinációjával sikerült a legkülönbözőbb korú és érdeklődésű fiatalok figyelmét felkelteni.

A rendezvény helyszínét követően a koncert tartalmát kellett meghatároznunk, valamint a médiakampány menetét: először a nyomtatott médiákat, az ifjúsági szervezeteket, majd a nem kormányzati szervezeteket tájékoztattuk. Sokan nagy érdeklődést mutattak a projekt iránt, hiszen még nem hallottak a szakszervezetek ifjúsági szekciójának létezéséről vagy a szakszervezeti munkáról. Ezért fontos volt, a média és reklámkampányt e szempontból is megfelelően előkészíteni.

E kérdéssel kapcsolatban hangsúlyozzuk, hogy a médiák a májusi eseményről csak csekély mértékben számoltak be, mert Macedóniában június 1-én parlamenti választások voltak. A politikai pártok a nyomtatott sajtóban és a rádióban minden reklámhelyet lefoglaltak. A közszolgálati média teljes figyelme a választások felé fordult. Ez bizonyos mértékig lassította a médiabemutakozásunkat, de júniusban sikerült mindent behozni.

Elkészítettünk a reklámanyagokat, a posztereket, röplapokat a projekt közös mottójával és a logóval, ezeket kiosztottuk azokon a helyeken, ahol sok fiatal tartózkodik – egyetemeken, diákotthonokban, középiskolákban, kávézókban, a város és az ország minden pontján. Néhány fő közlekedési csomópontnál a fővárosban óriásplakátokat állítottunk fel a koncertről jól látható helyen. Az ifjú szakszervezetek kezdeményezését több szponzor támogatta, pl.: Antenna 5 Rádió, az egyik legtöbbet hallgatott macedón adó. A koncert napján az adó közvetlenül kapcsolta a programot és így minden fiatalt felszólított arra, hogy menjen el a koncertre.

2008. június 18-án sajtókonferenciát tartottunk újságíróknak a koncertről, és a projekt egészéről. A következő napon beszámoltak az eseményről, de csak a rádióban, az újságok egyáltalán nem közöltek hírt.

2008. JÚNIUS 20. AKCIÓNAP

A koncert körülbelül 18:30-kor kezdődött. Bemelegítést DJ Erik Foxra bízunk, utána lépett fel a két zenekar, akik éjfélig szórakoztatták a fiatalokat. A koncert alatt a kivetítőn a dél-kelet-európai ifjú szakszervezetek projektjéről és annak mottójáról volt kivetítés. Ezzel párhuzamosan az ifjúsági szekcióról és eddigi munkájáról, valamint terveiről reklámanyagokat osztottunk szét, a látogatók így ismerhették meg a szakszervezeti szövetségek célkitűzéseit a munkavállalói jogok érvényesítése és a munkanélküliek helyzetének javítása kérdéseiben.

Hangsúlyozni kell, hogy az esemény részeként megszerveztük Macedónia más városaiból az érdeklődő szakszervezeti fiatalok utazását azok számára, akik érdeklődtek vagy részt vettek a kampányban, hogy találkozhassanak a szkopjei és az ország más részén élő fiatalokkal.

A koncert előtt és alatt a rádió és a nyomtatott sajtó több interjút készített, tervbe vettek néhány televíziós fellépést, ami önmagában azt jelenti, hogy a kampány iránt nagy volt az általános érdeklődés.

ÖSSZEFOGLALÓ

Végül szeretnék a későbbi munkánkkal kapcsolatban néhány javaslatot tenni. Nagyon fontos, hogy az ilyen rendezvények hagyománnyá váljanak és legalább évente egyszer megszervezzük. A macedón fiatalok rendkívül érdeklődnek a szociális események, akciók iránt. Különösen hátrányos helyzetben vannak a munkaviszonnyal kapcsolatos jogok és azok érvényesítésére vonatkozó tájékoztatás terén. Másrészt a szakszervezetek sem foglalkoznak kellőképpen a fiatalokkal. Nagyon kevés közöttük a szakszervezeti tag és még kevesebben aktívak. A kampány előkészítése során is mindez nyilvánvalóvá vált. Nehéz volt olyan fiatal szakszervezetiseket találni, akik időt szakítottak az ilyen jellegű munkára. Jó lenne, ha a szakszervezetek támogatást kapnának, hogy továbbképzést szervezhessen a fiatalok számára a szakszervezeti jogokról, de a szakszervezeteknek is meg kell tanulni, hogyan kell a fiatalokkal együttműködni. Elsősorban azért, mert a tagok klasszikus szakszervezeti továbbképzése a szemináriumi és workshop munka nem kecsegtet túl sok eredménnyel.

Minden nehézség ellenére, amit az előrehozott parlamenti választások, valamint a nagy érdeklődéssel figyelt európai futballbajnokság okozott, sikerült a projektet megvalósítani, a kampányt végig vinni, és a koncertet a nemzetközi szakszervezeti hálózat kezdeményezésének megsegítésének érdekében megszervezni, ezzel pedig a fiatalokat ráébreszteni a jogaikra, a munkanélküliség problémájára. Úgy gondolom eredményesek voltunk.

Студенти, млади и невработени!
 Поддреште ја нашата кампања!
ВРЕМЕ Е,
 за добра работа и пристојна плата

Дојдете на концерт во
петок, 20 јуни 2008.
 Скопје, Градски парк - Школка
 со почеток во 18.30 часот

Гости:
 18.30 Ерик Фокс и Антена 5
 20.00 Сешн Селекшн (Session Selection)
 22.00 Дај Оф (Day Off)
 Водител: Маја Потевска

it's time
 www.seeyn.eu

SOUTH EAST EUROPEAN YOUTH NETWORK

Emilija Gorgievska, nemzeti koordinátor

2008. június 20. NEMZETI AKCIÓNAP Szófia / Bulgária

IT'S TIME! – VAN AMIHEZ KÉT EMBERHEZ KELL, DE SOK MINDENHEZ – MÉG TÖBBRE VAN SZÜKSÉG!

ELŐKÉSZÍTÉS

A KNSB ifjúsági szervezetének és az „Ifjúsági Fórum XXI. század“ Egyesület első megbeszélésén a Friedrich-Ebert Alapítvány szófiai irodájának kollégáival 2008. március 13-án megbeszéltük a bolgár kampány megszervezését, illetve az eseményt. A megbeszélésen tájékoztattuk a kollégákat a Szkopjében hozott határozatokról, valamint az alapötletről, hogy Dél-Kelet-Európában – ebben az esetben Szófiában egy akciónapot szervezzünk. Megbeszéltük a munka várható terjedelmét, és a szervezetek ezzel kapcsolatos feladatait a kampány végrehajtása során. Javaslat született arról, hogy a KT „Podkrepa“ egyenrangú partnerként vegyen részt. A Friedrich-Ebert Alapítvány kollégái magukra vállalták, hogy meghívják a KT „Podkrepa“-t, többször kapcsolatba is léptek velük, és ígéretet kaptak arra, hogy az egyik Podkrepa szervezet részt vesz a rendezvényen illetve a kampányban.

A második megbeszélésen elkészítettük a végrehajtási tervet és a bolgár kampány médiatervét².

Március 25-én volt a második megbeszélés, ezen részt vett az Ifjúsági Fórum XXI. század elnöke Atanaska Todorova, a KNSB szakértője Valentina Vassiljonova, a KNSB parlamenti titkára Warschava Maximova, a KNSB fő szakértője Velitschka Mikova, a KNSB fő szakértője Daniela Alexieva és a KNSB vezető szakértője Dimitar Pakov. Szétosztottuk a konkrét feladatokat, megalakítottunk egy hat fős szervezőcsapatot, melynek feladata: a PR munka, a technikai részletek – helyszín biztosítása, hangtechnika, színpad, szponzorok, standok, reklámanyagok előkészítése és nyomtatása, koncert, színpadkép, zenészek, művészek és a moderátor.

A harmadik megbeszélésre április 9-én került sor, ezen részt vett a FES vezetője Frank Hantke, Belgrádból, valamint Rossiza Borissova és a KT „Podkrepa“ képviselője is. Ez volt az egyetlen alkalom, amikor a KT „Podkrepa“ képviselője a kampány végrehajtása során jelen volt.

Fontos lépés volt a szociológiai felmérés³, melynek célcsoportja a 14-32 éves korcsoport, diákok, egyetemisták, dolgozó fiatalok, volt. A csoportbeszélgetés módszerével feltártuk a fiatalok társadalommal és szakszervezetekkel kapcsolatos hozzáállását, érdeklődését,

² Március vége weboldal: www.seeyn.eu.

³ A szociológiai felmérés forгатókönyve és értékelése a Friedrich-Ebert Alapítvány hivatalában és a KNSB-nél bolgár nyelven megtalálható.

hangulatát. A szociológiai felmérés kétlépcsős volt. Az első lépcső: *Az akciónap végrehajtása*, a második: *A szakszervezetek elfogadottsága a fiatalok körében*. A fiatalok abszolút pozitíven álltak hozzá a kampány ötletéhez, hogy fiatal bolgár művészek lépjenek fel. Sikerült megfelelő rendezvény helyszínt, a művészeket megnyernünk.

A vita hangsúlya a két szlogen volt: IT'S TIME! és VAN AMIHEZ KÉT EMBER KELL, DE SOK MINDENHEZ – MÉG TÖBBRE VAN SZÜKSÉG! Érdekes, hogy az „Itt az idő“ mottó nem fogta meg a bolgár fiatalokat, a 90-es évek politikai lózungjaira és a volt bolgár miniszterelnök szavaira emlékeztette őket. Emiatt a dél-kelet-európai mottót csak angolul (IT'S TIME!) használtuk, és így kikerültük az erős politikai negatívizmust.

A kampány reklámozásához:

- előkészítettünk egy tájékoztatólapot, azt kinyomtattuk 5000 példányban és 177 helyszínen a fővárosban ingyen szétosztottuk. A nyomtatvány egy internetoldalon⁴ is megtalálható volt. A nyomtatvány elektronikus verzióját az Eurodesc hálózatára is felvittük.
- A kampányhoz csináltattunk posztereket, amit iskolákban, egyetemeken és néhány kedvelt diák helyszínen kiakasztottuk.
- A kampány információt internetcímeiken is közzétettük.⁵

A médiaterv középpontjában egy sajtókonferencia és két sajtóközlemény állt a kampány népszerűsítése érdekében. A sajtókonferenciát június 16-án tartottuk, amelyen hat televízióállomás (*Új TV, Balkán Bulgár TV, Európa, Eurocom, Eurocom BG és TV-7 Napok*), öt újság (*„Sega“, „Faktor“, „Telegraph“, „Novinar“ és „Dnevnik“*), négy hírügynökség (*BTA, BG nes, Bulgariaplus, Focus*) és 3 rádióadó (*Alma mater, BNR, Fresh*) újságírói vettek részt. A sajtókonferenciát követően két exkluzív TV és három rádióinterjú is készítettünk. A híreket az információ oldalakon is közzétettük.⁶

Három multinacionális cég – sörgyárak és ásványvíz palackozó – bár írásban kértük támogatásukat, sajnálatos módon elutasított minket.

⁴ <http://www.fame.bg/en/ecards.php?id=918>

⁵ KNSB http://84.242.167.9/knsb/index.php?option=com_content&task=view&id=683&Itemid=167 + Friedrich-Ebert-Stiftung <http://www.fes.bg/bg> + Jugendzentrum für Beratung und Informationen <http://www.sf1.mikc.bg/node/134> + Hochschule für Volks- und Weltwirtschaft: <http://iccd.unwe.acad.bg/view.php?p=events&id=278> .

⁶ <http://zagrada.bg/show.php?storyid=516488> + <http://www.stroeja.com/news.php?newsid=3168> + <http://www.standartnews.com/news/details/id/3156> + <http://www.programata.bg/?p=52&l=1&c=1&id=47979> + <http://www.diploma.bg/?p=view&aid=1764>

20. JÚNIUS 2008 AKCIÓNAP

Az eseményre június 20-án 19:30-kor került sor az Ivan Vasov Nemzeti Színház előtt. A fellépők fiatal énekesek Dessislava és Kristina Georgievi, a „Tarnokop“ iskolai zenekar, az „Ostava” együttes, a Ljubo a „Te” zenekarból, és Toma, az idei „BG-Musicidol“ (Megasztár) verseny győztese volt. A fellépések között az előadók a fiatalok jobb jövőjéről, a hazájukban maradásról és szakmai kiteljesedésükről beszéltek. Az esemény három órán át tartott.

A színpadon egy transzparens is volt a rendező és a szponzorok logójával, valamint a kampány mottójával IT'S TIME!, a bulgár mottóval VAN AMIHEZ KÉT EMBER KELL, DE SOK MINDENHEZ – MÉG TÖBBRE VAN SZÜKSÉG!

Az M-tel mobilszolgáltató anyagilag is támogatott minket, 1000 reklámpólót gyártatott le, amit a koncert alatt szétosztottunk.

A koncert alatt fiatal szakszervezetisek a KNSB-re és munkájára vonatkozó információs nyomtatványokat osztottak szét. A szöveget a fiataloknak szóló nyelven fogalmaztuk meg.

Szófia fővárosi önkormányzata ingyen biztosította számunkra a színpad helyszínét, de megígértük, hogy az eseményt követően a teret kitakarítjuk, rendbe tesszük. Természetesen ígéretünket tartottuk.

A rendezők becslése szerint az est folyamán körülbelül 800 ember volt jelen.

ÖSSZEFOGLALÓ

Szerencsésnek tartjuk magunkat, hogy részt vehetünk az IT'S TIME! ifjúsági kezdeményezésében, amelyet egyszerre 10 dél-kelet-európai országban tartottak meg – Albánia, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Koszovó, Macedónia, Románia, Szerbia, Magyarország, Montenegró és Horvátország. A cél az volt, hogy Bulgáriában megérintsük a fiatalok szívét, tájékoztassuk őket, segítsük állampolgári öntudatosodásukban, és hogy a szakszervezeteket a társadalom és a gazdaság életének lényeges elemeként népszerűsítsük.

A szimpatizánsaink aktív együttműködésének köszönhetően mindezt sikerült megvalósítani: felkeltettük diákok, egyetemisták, fiatalok, a média képviselőinek érdeklődését, mindazokét, akik a pénteki koncerten itt voltak. A koncerttel kapcsolatos véleményeket az internetoldalakon találhatjuk.⁷ A rendezvényről rádióadásokban, újságokban, internet fórumokon számoltak be az esemény előtt és után.

Az előkészítés során a csapat 12-szer ült össze, melyen a KNSB és a Friedrich-Ebert Alapítvány szófiai irodájának képviselői is jelen voltak.

Atanaska Todorova, nemzeti koordinátor

2008. június 20. NEMZETI AKCIÓNAP Durres / Albánia
IT'S TIME!

ELŐKÉSZÍTÉS

A nemzetközi ifjúsági napra az Albán Szakszervezetek Szövetsége és az Albán Független Szakszervezetek Szövetsége, a Friedrich Ebert Alapítvány anyagi támogatásával egy koncertet szerveztek. A rendezvény egy sor hasonló jellegű esemény keretében jött létre, melyet a Dél-kelet-európai régió egészében egyszerre tartottak meg.

A rendezvény szervezői a Dél-kelet-európai ifjúsági hálózat megbeszélésével indították a munkát, melynek az albán hálózat is tagja. Albániából öt résztvevő volt, hárman a KSSH-ból és ketten a BSPSH-tól. A találkozó során megállapodás született arról, hogy a nemzetközi ifjúsági napon 2008. 06. 20-án az egész régióban – az országok speciális adottságainak megfelelően – különböző rendezvényeket szerveznek.

Országunkban a KSSH és BSPSH ifjúsági szekciói közötti konzultációt követően arra az eredményre jutottunk, hogy június 20-ig különböző akciókat szervezünk.

Először a különböző egyetemi, üzemi ifjúsági struktúrákat aktivizáltuk Tiranában. A megbeszélések célja az volt, hogy felhívjuk az ifjúság figyelmét munkaügyi jogaikra, és a június 20-i rendezvényre. Az ország különböző régióiban találkozót szerveztünk a helyi szakszervezeti képviselőkkel is.

Június 18-án a BSPSH ifjúsági fóruma a „Doro“ szállodában nemzeti ifjúsági konferenciát szervezett a fórum képviselőivel és tagjaival. Minden felszólalásban hangsúlyozták a fiatalok

⁷ http://www.avtora.com/news/nowini/ostawa_liubo_i_toma_na_edna_scena +
<http://www.emaxpress.com/bg/events/muzika/mladejko-parti-na-otkrito-pod-nadslov-it-s-time.html>

problémáit a hétköznapi foglalkoztatás és munka során és igényüket arra, hogy bevonják őket a helyi és nemzeti szintű munkába.

A fiatalok jobb szakszervezeti és egyéb struktúrákban való képviseletet követeltek. Az ifjúság felelőssége a szakszervezeti mozgalom továbbfejlesztése és javítása, ezért a szövetségek vezetőinek nagyobb figyelmét kell, hogy kapják. A szakszervezet fejlődésének része, hogy a fiatalok több oktatási és képzési tanfolyamon vehessenek részt.

Egyöntetű vélemény volt, hogy több ilyen jellegű akcióra lenne szükség, és hangsúlyozták a résztvevők, hogy támogatják a 2008. 06. 20.-i eseményt. Az ötletekkel a nemzetközi ifjúsági nap hatékonyabb szervezését kívánták segíteni.

Az ötletek és célkitűzések alapján nyomtatványokat és posztereket készítettünk elő. Ezeket az ország egészében szétosztottuk, és a vezetők és a tagok hétköznapi munkájukban arra használhatják, hogy több fiatal toborozzanak a szakszervezetbe és ismertessék velük a szakszervezetek szerepét a munkavállalók gazdasági és társadalmi jogainak védelmében.

A figyelemfelkeltő kampányt a médiára is kiterjesztettük, a 2008. 06. 20.-i rendezvényről reklámpotot vetítettek.

2008. JÚNIUS 20. AKCIÓNAP

A rendezvényt Durresben tartottuk, amire az ország különböző régióiból sok szakszervezetist hívtunk meg.

A rendezvényt a KSSH és BSPSH ifjúsági fórumainak elnöke Erion Dobi és Elona Preza nyitotta meg. Megköszönték a fiataloknak, hogy eljöttek, és hogy folyamatosan támogatták a szervezést, és felszólították a fiatalokat, hogy csatlakozzanak a szakszervezetekhez. A két konföderáció nevében köszönetet mondtak a FES-nek a pénzügyi támogatásért is.

A KSSH elnöke Kol Nikollaj üdvözölte a jelenlévőket. Gratulált a fiataloknak a rendezvény megszervezéséhez és kihangsúlyozta milyen fontosak a szakszervezeti mozgalomban a fiatalok. Megköszönte a KSSH ifjúsági szekciójának a munkát, és mindenkit biztosított arról, hogy a KSSH segíteni fogja a fiatalok közeledését a szakszervezetekhez.

A BSPSH nevében a Nemzetközi Kapcsolatok Részlegének vezetője, Olsa Vila szólalt fel. Ő is köszönetet mondott a fiataloknak a kiváló szervezésért és a szakszervezeti struktúrákban való munkájukért. A rendezvényen részt vett Neriana Zaimi, a KSSH nőtagozatának elnöke, és Besiana Hoxha, Nemzeti Diáktanács elnökhelyettese is. A rendezvény ünnepélyes hangulatban zajlott. A rendezvényre a FES pénzügyi támogatása nélkül nem kerülhetett volna sor.

Erion Dobi, (nemzeti koordinátor) Engjellushe Ibrahim, Elona Preza

2008. június 20. NEMZETI AKCIÓNAP Zágráb / Horvátország
IT'S TIME! GYERE VELÜNK!

ELŐKÉSZÍTÉS

Az ifjúsági napot arra akartuk felhasználni, hogy a fiatalok szabadon korlátok nélkül számolhassanak be a nyilvánosság előtt az ország társadalmi és gazdasági helyzetéről. Ezért Szkopjében egy nyilvános koncertet szerveztünk. Az esemény helyszínén egy panaszkönyvet raktunk ki. A kampány bevezetését követően a panaszkönyvet át fogjuk adni a miniszterelnöknek, hogy első kézből tudhassa meg milyen problémákkal szembesülnek a fiatalok, ha munkahelyet keresnek, valamint ha már állásuk van. Úgy gondoljuk, hogy a könyv hatásos dokumentáció. Egy olyan információs forrás, mely az ország felelős vezetőinek reagálni kell. Ennek következtében az illetékes minisztériumoknak konkrétan ki kell dolgozni, hogy hogyan háríthatják el a fiatalok előtti akadályokat.

Zágrábba való visszatérésünk után 2008. 03. 11.-én megbeszélést tartottuk a Friedrich Ebert Alapítvány irodájában. Ivana foglalkozott velünk. Összeállítottunk egy csapatot, amely feladata a rendezvény szervezése. A csapat összeállításánál alapvetően a szkopjei mintát követtük:

- Dijana Šobota – a Független Horvát Szakszervezetek Szövetségének ifjúsági szekciója nemzeti koordinátora (SSSH)
- Domagoj Ferdebar – az Önálló Horvát Szakszervezetek Szövetségének ifjúsági szekciója (SSSH)
- Marija Jukić – a Független Horvát Szakszervezetek ifjúsági szekciója (NHS)
- Petar Jenkić – a Független Horvát Szakszervezetek ifjúsági szekciója (NHS)
- Gordana Ilakovac – a Horvát Szakszervezeti Szövetség ifjúsági koordinátora (HUS)

Megállapodtunk abban, hogy saját szakszervezetében mindenki a lehető legtöbb fiatalat tájékoztatja az eseményről, és bevonja a projekt szervezésébe. Láttuk, hogy rengeteg munka áll előttünk és neki is fogtunk.

A következő ülésre 2008. 04. 24.-én került sor, ezen már beszámoltunk az addigi eredményekről is. Eddigre beszereztük a szükséges engedélyezésekhez a kérelmeket, felvettük a kapcsolatot a Belügyminisztériummal, a városi önkormányzattal, az összes minisztériummal, közintézménnyel és lehetséges szponzorokkal (akiktől támogatást reméltünk), a horvát ifjúsági hálózattal, és ifjúsági szervezetekkel, hogy tájékoztassuk őket a tervezett rendezvényről.

A harmadik ülésre 2008. 05. 13-án került sor, értékeltük az eddigi eredményeket, és megállapodtunk, hogy mindent megteszünk a következő célkitűzések eléréséhez:

- Megtudtuk, hogy 2008. 06. 20.-án lesz az európai futball bajnokság negyeddöntője, ezért a színpadra felállítottunk egy videó kivetítőt.
- Az esemény moderálására a Stampedo rockzenekar ismert énekesét Ivanka Mazurkijevicet kértük fel, aki honorárium nélkül hajlandó volt a fellépést elvállalni.
- Tájékoztattuk a médiát az eddigi eredményekről.
- Megszereztünk minden szükséges engedélyt ahhoz, hogy az ifjúsági napot a Cvjetni trg téren rendezhessük.
- Megállapodtunk a 101 rádióadóval egy Jingles felvételéről.
- Az Ožujsko pivo sörgyárral kedvezményes sör értékesítésről sikerült megállapodni, és ezzel sikerült a költségek egy részét fedezni.
- Megszereztük a városi szolgáltatók anyagi támogatását „Zagrebački Holding“ (ez a vállalat fogja össze Zágráb városának közüzemi ellátó vállalatait), az ő támogatásuk is hozzájárult a költségek fedezéséhez.
- Kedvezményes áron 150 plakátot és 4000 röplapot nyomtattunk.
- Kitaláltunk egy szalagreklámot, ami a színpadon futna: IT'S TIME! GYERE VELÜNK! A szalagreklámon az összes projekt résztvevő szervezet logója is megjelent.

Júniusban szétszítottuk a szakszervezeti központokban és a koordinációs irodákban a plakátokat és a szakszervezeti aktivisták és diákok azokat a városban terítették, kiragasztották, ezen kívül felvettek egy 30 másodperces reklámspotot, amit a 101 rádióadó három napig játszott.

A minisztériumokkal kapcsolatban: már feladtuk a reményt, amikor a Család, Háborús Veterán és Generációs Szolidaritási Minisztérium jelentkezett és magára vállalta a rendezvény védnökségét. Megígérték, hogy az ifjúsági napon részt vesznek és a fiatalok foglalkoztatását támogató programjaikat bemutatják. A három minisztérium közül tehát amely közvetlenül foglalkozik a fiatalok helyzetével a társadalomban és közvetlenül befolyásolhatja sorsukat, csak az egyik válaszolt, amiből arra következtettünk, hogy a kormány még mindig süket fülekkel áll a szakszervezetek követeléseivel, sőt egy rendkívül gyenge csoport érdekeivel szemben is, mint a fiatalok.

2008. 06. 18.-án Dijana Šobota, Marija Jukić és Gordana Ilakovac sajtótájékoztatót tartottak, amelyen a közvéleményt tájékoztatták a projekt jellegéről, a rendezvény tartalmáról, amit 06. 20.-án 19 órától a Cvjetni trg téren Zágrábban fogunk megtartani. A szervezésben résztvevő hat személy számára a három szakszervezeti központ, a Friedrich Ebert Alapítvány, az Európai Unió és a JIE ifjúsági hálózat logójával pólókat nyomtattak, melynek hátoldalán horvát nyelvű felirat: IFJÚSÁGI NAP - DAN MLADIH 2008.06.20. A projekt végrehajtását két szakszervezeti központ támogatta, a Független Horvát Szakszervezetek Központja (NHS) és a Horvát Szakszervezeti Központ (HUS).

2008 JÚNIUS 20. AKCIÓNAP

Már reggel 8 órától vártuk Zágrábban a Cvjetni trg téren a „Zagrebačke tržnice“ cég dolgozóit, akik a színpadot építették, a standokat hozták, amin a reklámanyagok lettek volna, és a „Zagrebačka pivovara“ sörgyár munkásait, akik a söröshordókat és csapokat szállították. A sört a szakszervezeti aktivisták csapolták. Több újságíró is felhívott a nap során elő rádiókapcsolást szerveztek. Ekkor került sor az utolsó szervezési előkészületekre is.

A Horvát Foglalkoztatási Hivatal, a Család, Háborús Veterán és Generációs Szolidaritás Minisztériuma munkatársai, a Posao.hr webportál és az Algebra Népfőiskola munkatársai már 18.00 órakor megjelentek és felállították standjaikat.

Az érdeklődők benyomásaikat leírták a panaszkönyvben.

A Program 19.00 órakor kezdődött Ivanka Mazurkijević moderátor, Dijana Šobota, a nemzeti projekt koordinátora megnyitották a műsort, bemutatták a rendezvényt és a fellépőket, és megköszönték a fiatalok figyelmét, támogatását, felhívták a figyelmüket arra, hogy segítséget nyújthatnak számukra a határozatlan idejű munkaviszonyokban, abban, hogy megállítsák az értelmiség kivándorlását, hogy lehetőséget kapjanak a fiatalok saját jövőjük alakítására a nélkül, hogy el kelljen olyasmit is fogadni, amit nem tennének, és felszólítottak mindenkit arra, hogy írjanak a panaszkönyvbe, lépjenek be a szakszervezetekbe, hogy tájékozódjanak jogaikról és érvényesíthessék azokat.

Őt követte Ivana Jonjić Paučinac a Friedrich Ebert Alapítvány nevében, aki köszöntötte a jelenlévőket és közölte az egybegyűttekkel, hogy ez az esemény egyszerre 10 dél-kelet-európai nagyvárosban zajlik fiatal szakszervezeti aktivisták így hívják fel az országuk politikusainak figyelmét az aggasztó munkaerő-piaci helyzetükre.

Az üdvözlőszavakat követően a moderátor bekonferálta a Route 66 zenekart, Davorin Bogovićot és Prljavo Kazalište-t. A tér gyorsan megtelt fiatalokkal, akik addig a standok közelében álltak, tájékozódtak, broszúrákat olvastak és a panaszkönyvbe írtak. A koncert után kezdődött a Horvátország-Törökország labdarugó EB negyedöntője.

A rendezvényen körülbelül 3.000 vettek részt, akik Horvátország sajnálatos vereségét követően hazamentek.

ÖSSZEFOGLALÓ

Ha elolvassuk a panaszkönyvbe írtakat, akkor látjuk, hogy a fiataloknak sok mondanivalója van, tudatában vannak problémáiknak, megoldást akarnak találni, de nem találnak megértő fülekre. Bár a két mértékeadó minisztérium nem fogadta el meghívásunkat, hogy részt vegyenek velünk a projekten és a jövő közös felépítésében, úgy gondoljuk, hogy azért tudatában vannak a problémának és tisztában vannak az ország helyzetével; le kell hogy üljenek velünk egy asztalhoz, hogy hatékony megoldást találhassunk a problémákra.

A panaszkönyv - akcióját őszig folytatjuk, akkor fogjuk a könyvet átadni a hoprvát miniszterelnöknek.

Gordana Ilakova, nemzeti koordinátor